

KAS LAIMĖS ŠĮ KARĄ EUROPOJE?

Nors laike dabartinio karo veikla pasibaisėtinos žmogaus žudymui mašinos: lėktuvai, tankos, kanuolės, laivai ir tt., bet šiame kare dar aršesne žmogaus žudymo priemone pasirodo ir kas kitas. Tas "kas kitas" j "karo lauką" išėjo dēmėtoji šiltinė, kuri pastaruoju laiku jau pusėtinai praplitus Europos kai kuriose dalyse.

Amerikoje gaunami pranešimai iš Maskvos nusako, kad paimti j nelaisvę vokiečių kariškiai, didžiojoje, apimti tos dēmėtosios šiltinės. Esą, kur tik yra didesnis vokiečių kariškių susitelkimas, ten šiltinė labai praplitusi ir tarpe gyventojų. Ypač nepaprastai ši liga siaučianti Vilniuje, Minske, Baltstogėje ir Brestove, kur esančios didelės vokiečių kariškių koncentracijos.

Ta liga vokiečių kariškių plačiai išnešiotą Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Nors kovai su šia epidemija sumobilizuota visa medikālė pagelba, bet pasekmės esančios mažos. Mažos todėl, kad visur truksta maisto, šiltų drabužių, kuro ir geros pastogės, be ko dēmėtosios šiltinės epidemijai yra geriausia dirva plėstis.

Dēmėtoji šiltinė taipgi siaučianti Lenkijoje ir vakarų Ukrainoje. Smarkiai ji paplitusi ir centralinėje Europoje ir jau pasiekusi Vokietiją.

Dēmėtoji šiltinė taipgi siaučianti Lenkijoje ir vakarų Ukrainoje. Smarkiai ji paplitusi ir centralinėje Europoje ir jau pasiekusi Vokietiją.

Kuomet žmogus užsimoja kitą žmogų žudyti savo visokiais išrastais karo pabūkiais, tai tuo pačiu tarpu gamta, del susidėjusių aplinkybių, atsiuntė dar geresnį žmogui žudyti ginklą. Atsiuntė dēmėtąją šiltinę, kuri netik kariškius, bet ir paprastus žmones žudo lygiai. Todel ir kyla klausimas: kas laimės šį karą Europoje? Ji gali laimėti ta baisioji epidemija. Gali atsitikti taip, kad nebus kam žygiuoti karo frontuose užimimui prarastų ir norimų užvaldyti pozicijų, nes abiejų pusių apginkluoti kariškiai ir neapginkluoti eiliniai žmonės galės būti iškirsti visiems lygaus priešo — dēmėtosios šiltinės.

Stalinas įkibo į Kudlas Hitleriui

Sulig Hitlerio pasigyrimų, jis turėjo sėdėti Maskvoje jau apie vidurį spalio mėnesio, praėjusiais metais. Ir apie tą laiką jis buvo bene arčiausiai pasiekęs Maskvą. Jis pasitūlė jau garsino, kad per žiuronus mato Maskvą. Skelbė, kad Rusijos "armija jau sumušta". Bet, neilgai trukus, jis su savo legionais apsisvertė ragožium. Neilgai trukus ta "sumuštoji" rusų armija kaž kaip "atsikėlė iš numirusių" ir pradėjo kibti į Hitlerio kudlas. Hitleris nepasiekė nė Leningrado, nė Maskvos. Jis dabar su savo legionais nešasi atgal. Nešasi į savo faterlandą, prisibijodamas, kad rusai jo nenusivytų į Berlyną. Del to jis budavo net trejas tvirtoves: buvusioje Stalino linijoje, prie upės Bug Lenkijoje ir prie upės Oder Vokietijoje.

Paskutiniai pranešimai nurodo, kad rusų armija žengia pirmyn visu frontu, pradendant šiaurę ir baigiant pietais. Kas pasidarė su naciiais ir kas pasidarė su rusais? Gal naciams pakenkė žiema, o gal rusams pagelbėjo generolas Žiema. Bet, kaip ten nebutų, bja Hitlerio kariška mašina. Gali būti naciams pakenkė žiema. Gali būti rusams pagelbėjo generolas Žiema. Rusai atmuša nacių atgal. Prie to atmušimo daug prisidėjo Anglijos ir Amerikos ginklai. Ypač Amerikos geri lėktuvai

Ragina Prisidėti Pavergtuosius

Pradžioje šio mėnesio Suv. Valstijos kreipėsi į visas ašies pavergtasias tautas palaikyti dvidešimts šešių valstybių sausio 1 dieną pasirašytą deklaraciją, kurioje pasizadama kovoti iki galo sunaikinti Hitlerio režimą Europoje ir pasimovimą užvaldyti visą pasaulį. Suv. Valstijų valstybės departamentas, visų dvidešimts šešių valstybių vadai, kreipėsi į milijonus laisvę mylinčių žmonių, ragindamas kovoti prieš pavergtusius.

Suvenytos Valstijos yra pasirėngusios nuosirdžiai imti ir tuos bendradarbiavimo bei bendrosios kovos pareikšimus, kuriuos padarys ne vyriausybės, o tik tam tikros

autoritetingos tautų grupės, kurių tai tautų autoritetai negalėtų sudaryti vyriausybių išstūmimo. Sulig valstybės departamento pareikšimo, tos grupės netaps sigantorėmis paskelbtose deklaracijose, bet jos bus tik pareikšėjos savo žmonių nusistatymo.

Vienas oficialus asmuo pareiškė, kad "tinkamos autoritetingos grupės" yra labai neaiškūs terminas ir jis pasiūlysiams tokiu bent kurį laiką. Bet tuo suprantama, kad "autoritetingi asmenys" turi savo žmonių pasitikėjimą ir už ašies valdomų teritorijų, jie gali pareikšti savo norą prisidėti prie bendrosios kovos prieš hitlerizmą.

Rusai Pliekia Nacius

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

TREMTINIŲ SĄRASAI

Lisabonas. — Lietuvos Informacijų Biuras yra gavęs du ilgus deportuotojų iš Lietuvos sąrašus. Jie prasideda raide "A" ir baigiasi "Ka". Antras sąrašas prasideda raide "Š" ir baigiasi "Z". Pirmame sąraše sužymėta 4,774 pavardės, antrame — 2,190 pavardžių. Iš šio šūrupaus sąrašo pažymėtinos šios pavardės: Rašytojas Vytautas Bičiūnas su šeima, adv. Antanas Endziulaitis su šeima, gen. Zenonas Gerulaitis, "Elitos" direktorius Valentinas Gustainis su šeima (žmona Izabelė Avietėnaitė yra Amerikos lietuvė), "Trimito" redaktorius Jonas Kalnėnas su šeima, teisininkas Stasys Šilingis su žmona ir, atrodo, viena dukterimi, buvęs teisingumo ministeris prof. Antanas Tamošaitis su šeima, prof. Izidorius Tamošaitis, užsienių reikalų ministerijos valdininkas Algirdas Vanagas ir tukstantai kitų.

PERĖMĖ RADIO

Lisabonas. — "Deutsche Zeitung im Ostland" praneša, kad Vilniaus radio stotį šiomis dienomis perėmusi Vokietijos reicho radiofono bendrovė. Vilniaus radiofono orkestras, kurin įeina 50 muzikų, esąs sujungtas su Vilniaus filharmonijos orkestru. Jungtinis orkestras ir toliau koncertuos radiofone ir Vilniaus filharmonijos orkestro salėje.

APSUNKINIMAS KALBOJE

Lisabonas. — Vilniuje, kaip praneša vokiečių laikraščiai, veikia keli biurai, kurie surašinėja prašymus berašiams ir nemokantiems vokiečių kalbos. Tie biurai iki šiol už savo darbą ėmę nevienodus mokesčius. Dabar Vilniaus miesto vokiečių komisaras nustatęs, kad už 2 puslapių raštą galima reikalauti 50 fenigų, o už raštą iš 4 puslapių — 1 markę.

TURI MOKET VOKISKAI

Lisabonas. — "Deutsche Zeitung im Ostland" praneša, kad kiekviena pramonės įmonė ar įstaiga turinti iš savo tarnautojų tarpo pasiųsti į vokiečių kalbos kursus bent po tris žmones. Jiems turis būti suteiktas galimumas lankyti tuos kursus popiet, tarp 5 ir 7 valandos. Artimiausiu laiku prasidėsia kursai knygvedžiams, stenotipistams ir kitiems biurų tarnautojams.

REKVIZUOJA BUTUS

Lisabonas. — Švedų laikraštis "Svenska Dagbladet" iš Berlyno praneša: "Vokiečių komisaras Lietuvos sostinėje Kaune atsisaukimu į gyventojus praneša, kad dabartinių trukumų metu reikalinga plačių mastu rekvizuoti Kaune butus. Tokia priemonė, tarp kita ko, tenka pavartoti dėl tos priežasties, kad vokiečių kariuomenės daliniais, iki šiol kariavusiems Rusijos viduje, bus užleistos patalpos žiemai Lietuvos sostinėje. Šeimoms, kurioms teks aplieisti butus, bus nurodytos laikinos patalpos".

NEVALIA PEREIT SIENĄ

Lisabonas. — Lietuvos gyventojai perspėti, kad peržengti Vokietijos sieną be nustatytų pažymėjimų draudžiama. Prasižengę prieš šią tvarką bus suimami ir, be to, baudžiami teismo.

BAUDZIA SPEKULIANTUS

Lisabonas. — Iš Kauno pranešama, kad ten varoma intensinga kova su spekuliacija. Už kainų kėlimą nuo lapkričio 15 iki gruodžio 1 d. Kaune nubausta 76 asmenys.

RADIOFONO PROGRAMAS

Lisabonas. — Iš paskutinių dienų Kauno radiofono programos pažymėtinos tokios tēmos: Du jauni poetai, kurių vieno pavardė skambėjo lyg Griškėnas, o antrojo nebuvo galima nūgirsti, skaitė savo eilėraščius. Eilės buvo skambios ir patriotingos. Aiškiai, drąsiai skambėjo meilė savo kraštui, savajai gamtai; del Lietuvos ateities buvo karštai skelbiama, kad "ugnimi, kalaviju ir bočių dvasia" atstatysime savo tėvynę.

TYČIOJASI IS LIETUVIŲ

Lisabonas. — Per Kauno radio buvo perskaityta ištraukia iš laikraščio "Naujoji Lietuva". Straipsny patariama nelieti ašarų, brolius-partizanus palydinti į karą. Geriau busią pasekti visiems partizanų pavyzdį. Lietuviai nepakenčią, kad jų žemė mindžiojama svetimųjų; taip pat nepakenčiam ir svetimųjų jungo. Gyvenimas Lietuvoje jau grįžtas į normalines vėžes, bet lietuviai kovoti nenustoję. Jie pasirūpė nešti laisvę ir kitoms tautoms, "kovojant petys į petį su vokiečių kariuomene". Turbut, šlykščiausi pasitytiot iš lietuvių vokiečiai nebesugebėtų. Prievarta siunčia lietuvius į Hitlerio karą ir dar skelbia, kad jie kariaus už kokią tai laisvę.

UŽDARYTA PARTIJOS

Lisabonas. — Vokietijos reicho komisaro "Ostlandui" Lohse patvarkymu nustatyta leidimų tvarka naujoms sąjungoms, samburiams ir kitoms organizacijoms sudaryti. Pagal tą patvarkymą, apie naujos organizacijos sudarymą reikia pranešti komisarui ne vėliau, kaip vieną savaitę po įsteigimo, tačiau prieš leidimo gavimą organizacija negali pradėti veikti. Leidimo gavimo prievolė taikoma visoms viešosioms organizacijoms. Taip pat be leidimo neleidžiamas joks viešas susirinkimas. Kaip iš Kauno pranešama, tuo patvarkymu pasirūpėms buvo uždarytos visos politinės partijos. Jis lieti ir lietuvių nacionalistų partiją, bet jai tuojau pat buvo leista toliau veikti.

ISNAUDOJA LIETUVIUS

Lisabonas. — Per Kauno radio buvo pranešta, kad Zarasų apskrįčio ukininkai įvykdė rinkliavą vokiečių kariams. Buvo nurodyta, kiek surinkta kopustų, duonos, pirštinių ir kitų vilnonių daiktų.

PANEVĖZIO APYGARDA

Lisabonas. — Kaip jau buvome pranešę, vokiečių administracijos sudarytoji šiaulių apygarda padalinta į dvi dalis: šiaulių ir Panevėžio. Dabar patiriama, kad Panevėžio apygardos vokiečių komisaro paskirtas Neum, kuris jau pradėjo eiti savo pareigas. Pareigų perėmimo proga lietuvių nacionalistų partijos Panevėžio vadas Pranas Petralevičas pasakė kalbą, bet jos turinio negauta. Patiria, kad Rokiškio apielinkės lietuvių nacionalistų partijos vado pareigas eina L. Grigonis.

Žinios-žinelės

Washington, D. C. — Sausio 12 d. prez. Rooseveltas sudarė taip vadinamą Karinę Darbo Tarybą iš dvylikos žmonių. Šios tarybos pareiga bus prižiūrėti, kad tarpe darbo ir kapitalo nebutų nesusipratimų ir kad taigpi neįvyktų bent kokių pertraukų apsigynimo darbuose. Pirmininku tos tarybos paskirtas adv. Wm. H. Davis iš New Yorko.

Batavia, Olandų Indijos. — Japonai užpuolė Olandų Indijas iš vakarų pusės. Eina smarkūs susirėmimai tarpe japonų ir sąjungiečių įiegu keliose vietose. Olandų ir sąjungiečių lakunai sausio 12 dieną smarkiai paveikė į japonų kariškus laivus, kurių keli gerokai sužaloti.

Singapore. — Malajuose eina smarkūs susirėmimai tarpe anglų ir japonų įiegu. Japonai jau tik 150 mylių nuo miesto Singapore. Japonai šį miestą bombarduoja iš lėktuvų. Anglai pasitraukė iš svarbios Kuala Lumpur pozicijos. Anglai iš oro bombarduoja Siamą (Thailand).

Washington, D. C. — Dideli susirėmimai tarpe japonų ir amerikiečių-filipinų eina Luzon saloje. Japonai, prisigabėję daugiau naujų įiegu, puola visu smarkumu amerikiečių pozicijas netoli Manilos. Amerikiečiai gerai atsilauko. Sausio 12 dieną šio smarkūs persisaukdymai iš kanuolių. Amerikiečiai vis nušaua nemažą japonų lėktuvų. Į Manilos įlanką japonai dar neįėjo, nepaisant to, kad stengiasi įsiversti.

Bernas, Šveicarija. — Rusai gena nacius atgal visu frontu su geriausiu pasisekimu. Jie jau atsiėmė daugybę miestų, miestelių ir kaimų. Sausio 12 dieną smarkūs susirėmimai įvyko ties Bryansku ir rusai čia perlaūžė nacių liniją. Rusai jau nepertoliausiu nuo Smolensko ir jiems gerai sekasi Krimijoje.

Caïro, Egiptas. — Anglai jau įsibriovė net 600 mylių į Libijos teritoriją. Pastaruoju laiku paimta daug priešų į nelaisvę.

New York, N. Y. — Columbia Broadcasting radio stotis perdavė sekamas žinias sausio 10 d. iš Kuibisevo: "Sovietų lėktuvai jau atakuoja nacius Lietuvos ir Latvijos pasieniuose. Paskutinėmis dienomis daug nacių kariškių pasiduoda nelaisvėn".

New York, N. Y. — New Yorko valstijos gubernatorius H. Lehman paskelbė, kad New Yorko valstijoje registracija vyru nuo 20 iki 44 metų amžiaus įvyks vasario 14, 15 ir 16 dd. o New Yorko mieste — vasario 15 ir 16. Nereikės registruotis tiems vyrams, kurie turi nuo 21 iki 35 metų amžiaus ir jau registravosi pirmiau.

Londonas. — Neseniai iš Maskvos sugrįžo Lenkijos gen. Sikorskis, kuris tarėsi su Rusijos karo vyriausybe, ir jis pranešė, kad lenkų armija bus padidinta nuo dviejų iki šešių divizijų kovai prieš nacius. Jis taipgi pareiškė, kad Rusija stojanti už nepriklausomos Lenkijos atsteigimą.

Changsha, Kinija. — Kinų apskaičiavimu, šio miesto apielinkėje 65,000 japonų užmušta ir daug paimta į nelaisvę. Daug taigpi apsupta ir jie bus nu-

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS
NOMINACIJOS

Dar nepilnai patikrintais daviniais, SLA Pildomosios Tarybos nominacijose daugiausia balsų paduota už sekamus narius:

I PREZIDENTUS

Pavardė	Gavo balsų
F. J. BAGOČIUS	2,878
W. LAUKAITIS	1,608
B. F. KUBILIUS	257

I VICE-PREZIDENTUS

J. K. MAŽUKNA	2,595
V. KERSEVIČIUS	984
V. M. CHASE-ČEKANAUSKAS	429

I SEKRETORIUS

M. J. VINIKAS	3,794
K. JURGELIONIS	415
J. MILIAUSKAS	284

I IZDININKUS

K. P. GUGIS	2,524
J. J. BAČIUNAS	1,358
K. PIKIEL	455

I IZDO GLOBEJUS

S. MOCKUS	3,501
E. MIKUŽIUTĖ	2,588
J. BRAZAUSKAS	1,355
W. E. NORKUS	338
S. KURŽINSKAS	207
P. A. JATUL	182

I DAKTARUS-KVOTEJUS

S. BIEŽIS	3,982
J. BALTRUSAITIENE	266
J. STANESLOW	118

Sekamam numery tilps balsų skaitymo komisijos raportas.

Laisvosios Lietuvos Komitetas

Sulig pranešimų iš Chicago, ten praeitą savaitę įvyko Lietuvos piliečių suvažiavimas, kuriame sudarytas svarbus organas, pavadintas Free Lithuania Committee (Laisvosios Lietuvos Komitetas). Minimas komitetas susideda iš imtinai iš Lietuvos piliečių. Komitetas, sakoma, suformuluotas griežtai laikantis Suv. Valstijų valstybės departamento nuostatų, išdėstytų

vadinamame "Free Movement".

Kol kas mes dar nesame gavę Laisvosios Lietuvos Komiteto narių sąsątos, bet pasitikime, kad jis sudarytas iš įžymiausių Lietuvos piliečių užsieny.

Reikia pasitikėti, kad šio komiteto pirmuoju žygiu bus prisidėjimas prie 26 valstybių pasirašytos sutarties kovoti hitlerizmą.

Prašo Pakelti Taksus

Sausio 7 d. prez. Rooseveltas pasiuntė kongresui sekantių fiskalių metų biudžetą. Sulig to biudžeto, jis reikalauja \$52,786,180,000 įvairioms krašto išlaidoms. Prez. Rooseveltas reikalauja, kad kongresas leistų taksus pakelti iki 7,000,000,000, ir šie mokesčiai nelies jau dabar mokamų mokesčių. Jis sako, kad tas biudžetas yra karo biudžetas ir kad Suv. Valstijos dalyvauja Pasauliniame Kare. Ir jei tas biudžetas bus priimtas, tai šio krašto skolos padidės iki 110 milijonų dolerių, o ateinančių metų biudžetas bus suvestas su 35 milijonų deficitu.

Prez. Rooseveltas taipgi pastebėjo, kad jis tikrai nežina, ar pakaks tiek pinigų, o gal visų ir nereikės išleisti. Bet pinigų reikės daug, nes mes negalėsime įveikti priešų, jei nepajiegsime pagaminti daugiau ginklų, o ginklų kie-

kis privalo būti toks didelis, kad visur galėtume viršyti priešus. Prez. Rooseveltas pasizadėjo daugiau domės kreipti į infliaciją ir dėti pastangas jos išvengimui, nes geriau rinkti didelius mokesčius, negu sulaukti infliacijos.

Minimas prez. Roosevelto biudžetas yra didžiausias biudžetas, koki žino istorija, nes nė viena valstybė iki šiol neturėjo tokio didelio biudžeto.

Suv. Valstijos laike karo dabar išleidžia du milijonus dolerių per mėnesį, tačiau prez. Rooseveltas numato, kad 1943 metais reikės išleisti virš penkių milijonų dolerių per mėnesį ir karo reikalams bus išleidžiama du sykius daugiau, negu vokiečiai išleidžia.

Prez. Rooseveltas nedvejo-damas pabrėžė, kad Amerikos gyventojai turės atsikvoti nuo daugelio patogumų, nes karą galima laimėti tik pasi-aukojimu.

žudyti arba paimti į nelaisvę. Japonai šį miestą puolė jau trečiu sykiu ir kiekvieną sykį buvo atmušti su dideliais nuostoliais užpuolikams.

Londonas. — Vieno anglų laikraščio korespondentas pranešė, kad Berlyne ir kituose Vokietijos miestuose įrengta sargybos postai strateginėse vietose, kad apsisaugoti nuo

galimo generolų ruošiamo perversmo. Šis pasirošimas pradedta tada, kai Hitleris pasiskelbė Vokietijos karo vyriausiu vadu ir paliausavo keletą generolų.

San Francisco, Cal. — Valstybės gynyboje Biddle padėjėjas, James Rowe, pareiškė, kad visame krašte areštuota 3,600 šnipų.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America

PRANAS BAJORAS
Editor
DR. M. J. VIKAS
Business Manager
YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
307 W. 30-th St., New York, N. Y.
Tel.: Lackawanna 4-5529

PASTABOS

BALSŲ skaitymo komisija — J. Stilonas, A. B. Strimaitis ir A. S. Trečiokas — jau užbaigę Pildomosios Tarybos nominacijų balsų suskaičiavimą ir pirmame puslapyje telpa bendros pasekos. Kas ir kiek balsų gavo ir kas yra išnominuoti būti kandidatais rinkimams — matysite iš tų pasekų. Dabar lauksime kovo ir balandžio mėnesių. Per tuos du mėnesius turėsime išnominuotųjų pasirinkti Pildomosios Tarybos pareigūnus: prezidentą, vice prezidentą, sekretorių, išdininką, du išdo globėjus ir daktarą-kvotėją. Šia proga norime pažymėti, kad praeitos nominacijos, palyginamai, buvo labai ramios. Tai dėka mūsų narių susipratimo. Pasitikime, kad taipgi ramūs bus ir rinkimai.

SLA AMŽINAS vėjus tęsiasi. Nors SLA Trečias Vėjus ir SLA Jaunamėčių Vėjus jau pasibaigė, bet mes vis dar gauname naujų narių, ir ne daug mažiau, kaip gaudavome laike buvusių vėjų. Praeitą savaitę devyni organizatoriai prisuntė aplikacijų už \$4,500. Tarpe prirašytųjų daugiausia mažamečių. Daugiausia apdraudęs, \$1,500, užrašė brolis P. Kučinskas iš Detroit, Mich. Tai labai smagu ir mielai, kad mūsų pasiūlytą darbuotojai tęsia SLA amžiną vėjų!

BENE DIDŽIAUSIA kultūrinį parengimą šiais metais turės tai SLA 115 kuopa iš Wilkes Barre, Pa. Minima kuopa rengiasi perstatyti sausio 18 dieną didelę dramą "Baudžiauninkė". Šiuo veikalu atvaizduojama Lietuvos baudžiavos laikai. Praktiku, kuomet mūsų kuopos imasi kultūrinio veikimo! Pasitikime, kad šiais metais ir kitos kuopos daugiau padirbės kultūrinėje srityje. Tiesa, laikai audringi: karas ir mūsų visų susirūpinimas tą karą laimėti. Bet prie gerų norų viskas galima.

KAI KURIOS kuopos jau paskelbė savo metines atskaitas už 1941 metus. Tos atskaitos įvairios: vienos kuopos sumokėjo daugiau Centrai, negu gavo iš Centro; su kitomis buvo priešingai. Pavyzdžiui, SLA 64 kp., iš Baltimore, Md., praėjusiais metais į Centrą prisuntė \$1,526.61, o iš Centro gavo \$1,763.90. Reiškia iš Centro daugiau gavo, negu prisuntė \$237.29.

JAU VEIK visos SLA kuopos išsirinko ar persirinko valdybas šioms metams. Naujų darbuotojų eilėse matosi nemaža jaunimo. Bet senieji veteranai, toli gražu, pralenkia jaunimą. Ir didžiojoje viešoje patalpoje pasišventę vėlėjai, kurie per metų metus tarnauja kuopose. Tai gražu! Tas parodo tų veikėjų širdingą prisirišimą prie mūsų Susivienijimo. Tas parodo jų meilę link savo žmonių ir link savo tautos.

JAU ANTRAME numery talpiname keturių veiksmų dramą "Motina". Šį veikalą reikėtų atidžiai skaityti netik motinoms, bet ir tėvams, nes jame vaizduojama tėvo ir motinos gyvenimas.

AR ZINOTE, kad jau tik penki mėnesiai iki SLA sekančio seimo, kuris įvyks Pittsburghe birželio mėnesį?

Jau Tik Penki Mėnesiai

JAU NEMAŽA SLA kuopų išrinko komisijas pagaminimui įnešimų sekančiam seimui. Kada komisijos tuos įnešimus patieks kuopoms ir kai kuopų susirinkimuose bus priimti — tie įnešimai bus pasiūsti SLA Įstatų Komisijai prirengimui sekančiam seimui svarstyti.

Seimas, kaip priprastai, įvyks birželio mėnesį. Todel iki sekančio seimo jau tik penki mėnesiai. O penki mėnesiai, bendrai imant, neperdaugusia laiko. Neperdaugusia dar ir todėl, kad tokie įnešimai, kurie liečia konstitucinius pakeitimus, Įstatų Komisijai turi būti prišūti 90 dienų prieš seimą. Tas reiškia, kad tokius įnešimus reikia pasiskubinti priimti kuopų susirinkimuose, nes to atlikimui beliko jau tik du mėnesiai.

Kalbant apie pačius įnešimus, ne visi jie praeina seimuose. Ne visi įnešimai buna svarstomi seimuose "del storus laiko". Ne visi, dažnai, buna pritaininti mūsų organizacijai. Todel, darant įnešimus, o ypač tokius, kurie konstruktyviai gali paliešti mūsų organizacijos gerbuvį, reikia domingai apsvarstyti ir tik po rimto apsvarstymo siūsti Įstatų Komisijai.

Gera, kad daugelis kuopų įnešimais jau rūpinasi. Butų gerai, jei ir kitos S. L. A. kuopos tuo svarbiu reikalu susirūpintų. Juk išanksto veikiant, galima geresnius ir rimtesnius darbus nuveikti.

Amerika Laimės Karą

SAUSIO 6 dieną prasidėjo Suv. Valstijų 77-to kongreso antroji sesija. Posėdis atidarytas prez. Rooseveltto kalba. Tai buvo neilga kalba. Bet tai buvo prez. Rooseveltto nuosėklus pasisakymas, ką Suvienytos Valstijos darys laimėjimui šio konflikto prieš užpuolike: Vokietiją, Italiją, Japoniją ir kompaniją.

Prezidentas Rooseveltas toje savo kalboje pasakė, kad pradedant su liepos 1 diena, šiais metais, karo reikalams bus išleista \$56,000,000,000 (penkios dešimtys šeši bilionai dolerių). Tai yra daugiau, negu pusė šalies pajamų per metus. Jis pasidžiaugė, kad Amerikos žmonės tikrai susivieniję šį konfliktą laimėti. Jis pranešė, kad sulig padarytų užsakymų šiais metais bus pagaminta 60,000, o sekančiais metais 125,000 karščių lėktuvų. Jis paminėjo, kad šiais metais bus pabudavota 45,000, o sekančiais metais 75,000 tankų. Jis pabrėžė, kad šiais metais bus pagaminta 20,000, o sekančiais metais 35,000 prieškarinių kanuolių. Laivų šiais metais bus pastatyta 8,000,000 tonų talpos, o sekančiais metais — 10,000,000 tonų talpos. Sulig prez. Rooseveltto pareiškimo, Suv. Valstijos siųs savo kariuomenę į visus frontus, o podraug ir į Anglijos salas, kad sulaukyti priešus, idant jie negalėtų įsibriauti į mūsų žemę.

Toliau, be kita ko, prez. Rooseveltas savo kalboje pasakė: "Berlyno ir Tokio militaristai pradėjo šį karą. Bet šį karą užbaigs susitelkę bendros žmonių jėgos. Kuomet mūsų jėgos ir rezursai bus pilnai sumobilizuoti, mes pradėsime pulsti priešus. Mes kirsime jiems ir vėl kirsime kur tik ir bile kur tik juos pasieksime. Mes privalome juos laikyti kotoliausia nuo mūsų žemės. Mes esame pasiriję šį karą kariauti priešų žemėse. Kuomet priešai paskelbė mūsų kraštui dvikovą, jie ją paskelbė kiekvienam mūsų ir kiekvienas mūsų ją priėmė pats už save ir už savo tautą.

"Daugelis žmonių klausia: "Kada šis karas užsibaigs?" I tai yra tik vienas atsakymas: jis užsibaigs taip greit, kaip greit mes jį užbaigsime savo vieningu pasirijimu, savo vieninga jėga, savo vieningu nusistatymu kovoti ir dirbti iki galo, kad tuo padarius galą Vokietijai, Italijai ir Japonijai.

"Šiandien mes kovojame už užtikrinimą pažangos ir taikos pasaulyje. Ir kovojame netik už save, bet ir už visus žmones. Netik už vieną gentkartę, bet ir už visas gentkertes. Mes kovojame apvaly-

mui pasaulio nuo senoviškų blogumų ir pikto.

"Jie žino, kad mūsų laimėjimas reiškia laimėjimą laisvei. Jie žino, kad mūsų pergalė reiškia pergalę demokratijos įstaigai ir žmoniškumui. Jie žino, kad mūsų laimėjimas reiškia laimėjimą religijai. O tokių dalykų jie negalėtų pakęsti.

"Hitleris ir jo itališki ir japoniški pastumdėliai norėtų suardyti galybę Anglijos, Rusijos, Kinijos ir Olandijos, o tada suburti savo jėgas galutinai tikslui — užkariauti Suvienytas Valstijas. Bet jie to nesulauks. Jie to neatsieks. Mes laimėsime šį karą!"

Kongreso nariai ir posėdžio salėje dalyvavę žmonės, o taipgi klausanti šios prakalbos per radio Suv. Valstijų piliečiai prez. Rooseveltui kėlė ovacijas. Tų ovacijų kėlimas rodė mūsų visų pasirijimą. Rodė tai, kad Suv. Valstijos gali ir privalo apvalyti pasaulį nuo senoviškų blogumų ir pikto. Apvalyti nuo tų žmonių, kurie iškėlė visam pasauliui šį taip baisų, taip kruviną konfliktą. Ir Suv. Valstijos, podraug su kitomis valstybėmis, apvalys pasaulį ir sutruškins agresorius. Juk Suv. Valstijose yra 130,000,000 užpultų ir pasirijusių gintis žmonių. Amerikoje yra tokia gausybė visokių rezursų, ko nėra jokioje kitoje pasaulio valstybėje.

Maloniai priėmė prez. Rooseveltto pareiškimus ir kitų valstybių žmonės. Tik labai neskanu buvo tų žodžių klausytis agresinių valstybių (Vokietijos, Italijos ir Japonijos) žmonių kraujo liejimu užsidedusioms galvoms.

Tautų Sąjunga

SAUSIO 1 dieną, prez. Rooseveltui vadovaujant, Washingtone pasirašyta 26 tautų sutartis kovai prieš agresorius ir sukurta tiekios tautų sąjunga. Tai yra kas nors labai panašus ir artimo laike praeito karo Suv. Valstijų prez. Wilsono sukurta Tautų Sąjungai. Ta sąjunga žuvo. Prie jos žuvimo prisidėjo dabartinės agresorių valstybės. Nežuvo tačiau jos idėja ir ta idėja dabar vėl atgimė.

Tos sutarties vyriausi pagrindai — Atlanto Čarteris, kurio tikslai yra šie: "Nesiekti svetimų žemių grobimo, nedaryti jokių permainų kas liečia šalių rubėžius, sugrąžinti nepriklausomybę ir savarankumą tams šalims, kurias užėmė fašistų ašies kraštai, gerinti darbo sąlygas, stengtis suteikti lygybę visoms šalims, kaip laimėjusioms, taip ir pralaimėjusioms" ir tt.

Toje sutartyje taipgi susitarta, kad visos 26 tautos dirbs ir veiks išvieno nugalėjimui agresorių, kurie užsimoję pavergti visą demokratišką pasaulį. To pasekoje sudaryta karo vyriausybė, kurios bendrai veiks visuose karo frontuose.

Šitoks veikimas rodo, kad prieš agresorius plačiu mastu išėjo visas demokratiškas ar užpultas pasaulis. Tik, rašant šitai, mums dar neaišku vienas dalykas: prie tos sutarties prisidėjo veik visos valstybės, kurios yra užimtos agresorių, bet sutarty nesimato Lietuvos vardas.

Bet gal visai ne po ilgo laiko ir Lietuva prie minimos sutarties prisidės, nes, sulig sutarties paskutinio paragrafo: "Prie šio pareiškimo gali prisidėti ir kitos valstybės, kurios duoda ar gali duoti medžiaginės paramos ir pasipirties kovoje delei pergalės laimėjimo prieš hitlerizmą".

Pagyvensime ir gal netrukus pamatysime, kad ir Lietuva jau stovi eilėje tų tautų, kurios pasirijusios užsimoję nulausti galvą agresoriams.

TREMTINĖ Lenkijos vyriausybė Londono praneša į New Yorką, kad nacių militarinė vyriausybė, kovojimui dėmėtosios šiltnės Lietuvoje, Latvijoje, Baltgudijoje ir Lenkijoje, "likviduoja" (tai yra nužudo) kiekvieną vyrą, moterį ar kūdikį, kurie buna apimti tos ligos perais. Tokiu būdu vokiečiai bando sulaukyti minimos epidemijos plėtimąsi tuose kraštuose. Tačiau nacių pastangos esančios veltui. Epidemija plėčiasi. Apie negalėjimą epidemiją sulaukyti prispazįsta ir patys nacių vyriausybės vadai.

Motina

KETURIŲ VEIKSMŲ DRAMA

Parašė PR. BAJORAS.

— O —
(Tąsa)

MARĖ — Klausia dar! Vyras dirba dienos-naktimis bei šventadieniais, o aš buisiu linksma... Kokia jau aš tavo gyvenimo draugė bučiau taip darydama?!

JONAS — Išties? Taip ir manai?

MARĖ (Pritarėdama linguoja galva) — Žinoma...

JONAS — Marele mano! (Puola prie Marės, apkabina ją, karštai bučiuoja. Marė šaltai jį apkabina. Jonas, lyg iš snaudulio pabudęs, kalta) — Žmogus, kartais, gali suklysti, nusidėti...

MARĖ (Kruptelėjus, lyg nusigandus) — Nusidėti? Kuoni, Jonuli, gali nusidėti?

JONAS — Klaidingai manydamas...

MARĖ — Apie ką? Gal apie mane?...

JONAS — A, tiek to... Tai niekis...

MARĖ — Ne, Jonai! Tai ne niekis! Jei jau pradėjai, tai ir pasakyk!

JONAS — Nėpyksi?

MARĖ — Visai ne.

JONAS (Nedrausiai) — Mat, tu, Marele, karštais su manim tokia šiurkšti, su kitais mandagi... Žinai, aš kartais imu, na, ir pabejoju...

MARĖ — Ką?!... Su kitais?!

JONAS — Kaip matau, Marele — taip sakiau...

MARĖ — Man tai begalo skaudu, Jonai!

JONAS — Prižadėjai nėpykt — pasakiau. Pagaliau ir žmonės kalba...

MARĖ — Žmonės?!

JONAS — Taip, Marele...

MARĖ — O apie ką jie kalba?...

JONAS — Apie tave... Ką? mini...

MARĖ (Užsigavus) — Ir tu tiki tokioms kalboms?!... Manai, kad... jei vyras pas mus gyvena, tai jau ir...

JONAS — Visai — tikiu ir abejoju...

MARĖ (Apgaulingai, viliojusiai) — Kas man Kazys ir visi kiti prieš tave, Joneli!

JONAS (Tartum sužavėtas) — Tai tu ne, širdelė... Aš klydau taip manydamas, tiesa?

MARĖ — Tiesa, Jonuli, tiesa... Tu klydai ir labai klydai...

JONAS (Kaltai) — Marele mano!... Brangioji!...

MARĖ — Nejaugi dar manęs nepažįsti? Stebiuos!...

JONAS — Atleisk, meldžiu...

MARĖ (Šaltai) — Gerai, jau gerai, atleidžiu... Bet, žiūrėk, kad daugiau tai nepasikartotų!

JONAS (Susidėjęs rankas ant krutinės) — Dievaži, apie tave niekad taip nemanysiu! (Apkabina Marę) Smagu santaikoj gyventi, brangioji, ar ne? (Pauza) Nors ne kaip mes, Marele, gyvenam, mūsų išteklis nepergeriausias, bet aš pasistengsiu rojį ant žemės del tavęs sutverti. Dėsiu visas pastangas, kad mūsų mažai šeimynėlei suteikis pakankamai patogumų, kad mūsų gyvenimas būtų gražus, kad...

MARĖ (Daugiau pati sau) — Nedaug tokių, kai tu, vyrų yra... Ak, Jonai, kad aš galėčiau tau už tai atlyginti...

JONAS — Gal tau čia nesmagu gyventi? Gal nepatinka šita aplinkė? Perdaug triuso? Sakyk, brangioji. Aš pasistengsiu visa del tavęs. Žinai, aš kartais pagalvoju apie ukio pirkimą. Man rodosi, kad tenai tau būtų smagiau gyventi, tu ten daug laimingesnė būtum. Aš turiu jau ir nepaprastai gražią vietelę aprinkę. Tenai labai gražu: prie kalnų, miško. Prie ukio upelis teka. Ką sakai? Norėtum, kad aš tą ukį tau nupirkčiau? (MARĖ tyli, nieko nesako, tik žiūri Jonui į virpančias džiaugsmu ir širdingumu akis) Tu tyli?...

Nieko nesakai?... Kodel?...

MARĖ (Išsiblaškus) — Aš... visko... man... užtenka... Viskuo patenkinta... Man čia patinka...

JONAS — Marele, brangioji mano!...

MARĖ (Atsiminus) — Kaip gaila, Jonuli, kad hegaliava ilgiau pasikalbėti... Juk jau laikas darban... Gal užkąsi?

JONAS — Tiesa... Ne, valgyti nenoriu. Juk dar neseniai kanda. O pagaliau — tu mane pasotinai savo širdingais žodeliais...

MARĖ — Kaip man smagu, kad manimi rūpinies ir patenkintas!

JONAS — Kokia tu gera!... Tau gaila manęs... Ačiū tau, brangioji...

MARĖ — Kaip gi — juk parsiga savo vyrą mylėti... Prisiekiu... Ar ne taip?...

JONAS — Taip, Maryte, taip! Abu vienas kitam prisiekėme amžinai ištikimais būti... (Sau) Kaip aš klydau žmonių plepaių klausydamas!... (Bučiuoja Marę, pasima užkandžių dėžutę, eina prie durų) O kur Juozelis?

MARĖ — Buvo bažnyčioje. Dabar gi su Ona pasivaikščioti išėjo.

JONAS — A, tai gerai. Iki pasimatymo, brangioji!

MARĖ — Iki pasimatymo... (JONAS išeina.)

5.

MARĖ (Valandėlei rami. Vėliau pamaži trisiasi prie indų. Pradeda ko tai ilgėtis) — Turėčiau dvi širdis — tikrai vieną Jonui amžinai atiduočiau... Bet dabar?...

6.

KAZYS (Įeidamas) — Liepei sugrįšti — sugrįžau...

MARĖ — Gerai — ačiū... (Pauza)

KAZYS — Ką gi pasakysi?

MARĖ (Žiūri į Kazį, nerami. Jos akys verda koku tai žavėtinu karščiu. Paskui lyg nusimena, išsigąsta) — Ką pasakysiu?...

KAZYS — Juk klausiu...

MARĖ — Nieko ypatingo... Vienai neramu... Dabar gal bus smagiau, ramiau...

KAZYS — Buvau išsikausęs... Matei?

MARĖ — Kam gi taip darai?

KAZYS — Kam?...

MARĖ — Taigi?...

KAZYS — Prakeikta gyvate! Nuperki, tai geriau!...

MARĖ (Pašoka, išsivedžia) — Kazy!... Kazy!

KAZYS — Atleisk... Nenorėjau taip pasakyti...

MARĖ (Atsidusta) — Ak!...

KAZYS — Klausyk, Mare, kam tu mane čia atsikviete? Sakyk! (MARĖ tyli, žiūri į Kazį. Kazys tai pastebi. Pradžiugęs) Mare, tu nieko nesakai, tyli... Na, tai paklausyk... aš tau pasakysiu...

MARĖ (Pradžiugus) — Ką tokio?

KAZYS — Aš nekaip jaučiuosi, neramus, bet paklausyk. (Nedrausiai, neramiai) Myliu tave, Mare... Prisipažistu širdingai... Tu vedusi, turi vyrą, kūdikį, bet aš tave myliu ir tiek... Senai tau apie tai norėjau pasakyti, bet nedrįsau...

MARĖ (Neišpasakytai pradžiugusi, prašvitusi, bet nenorinti išsiduoti) — Nejaugi?...

KAZYS — Atleisk, Mare... Ką daugiau privala daryti? Reikia prisipažinti... gal bus kiek lengviau, bus kam paguosti, suprasti mane... Mare, pirmu kart tave kai tik pamaciau — kaž kas rodosi koku tai džiaugsmu man širdį pripildė: gera ir miela pasidarė... Ir nuo to laiko pamylau tave... (Tėmija Marę, ji žiūri kaž kur, į toli) Tuomet, kai tu, Jonas ir aš buvome parkan išvažiavę, kai mudu, atsiskyrusiu nuo Jono, vaikščiojome — aš jaučiau neapsakomą džiaugsmą savo širdy... Tuomet man atsivėrė naujas pasaulis... Širdis suplasnojo beprotiška meile prie tavęs... Ir nuo to laiko aš tik tavimi gyvenu ir apie tave tik sapnuoju, svajoju... (Pauza) Tu tyli?...

Tu taip nepaprastai išrodai!... Susimąsčiusi!... Mare, kame dalykas?... Įžėdžiau tave?... Nekenti manęs?...

MARĖ — Tyliu?... Taip... Bet... mano... širdis, mano mintys!...

KAZYS (Artinasi prie Marės, bando ją apkabinti. Marė nespriešina. Kazys ją apkabina) — Brangioji!... Tai... ir... tu!... Bet man nieko niekad apie tai nesakei...

MARĖ — Bet dabar...

KAZYS — Dabar... (Kazys glaudžia Marę sau prie krutinės, nori ją pabučiuoti: ji lyg nori, bet bando nesiduoti. Pabučiuoja. Marė lyg ir nusigąsta) Dovanok man... Kiti taip negaliu... Kaip aš gyvas... Tikėk man, Mare, tikėk!...

MARĖ — Kazy!...

KAZYS — Sėskim, pasikalbėsime... (Susėda ant gretimų kedžių ar sofos. Kazys kalba daugiau pats sau) Koks džiaugsmas!... Naujas gyvenimas priešais mane, nauji vaizdai, ateitis!...

MARĖ — Kazy!...

KAZYS — Klausau...

MARĖ — Ar pameni mano žvilgsnius? Ar atsimeni mano linksmus juokus, ar neužmiršai tų smagių valandų, kurias mudu kalbėdami turėdavome?...

KAZYS — Pamenu... Kaip šiandien... Saldžios ir po draug karčios tos valandos buvo...

MARĖ — Bet tylėjai... Niekad apie tai neprasitarei... Jau du metai tave savo širdy nežioju ir tu nepastebėjai?...

(Daugiau bus)

Sveikatos Skyrius

Šį skyrį, pašvęsta SLA narių sveikatos reikalams, redaguoja DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA daktaras-kvotėjas, bendradarbiaujant SLA Sveikatos Komisijos nariams ir kitiems lietuvių gydytojams bei sveikumo žinovams.

Gydytojas Karo Fronte

Rašo DR. D. PILKA

(Tąsa)

Bombardavimas vis didėjo ir didėjo iš abiejų pusių. Šrapnelai ir bombos pradėjo kristi, kaip lietus į musų "triage" arti srjovenančio upeliuko. Minkšta žemė prie upelio susimaišė. Purvas apklojo musų budeles. Daugelis musiškių ir šiandien ten išsis... Tuo tarpu žinios iš fronto pradėjo ateiti, kad musų linija linksta, kad priešas rengiasi į kontra-ataką ir kad musų artilerijai stoka amunicijos. Papildančios žinios patvirtino, kad priešas įsiverš per miestą Chappy. Padėtis pasidarė labai bloga. Militarinė policija tapo išaukta tvarkai palaikyti.

Visos galimos įiegos kuogreičiausiai tapo suorganizuotos, kad iškelti likusius sužeistuosius iš šios vietos. Stoties evakuacijos pagelbai tuojau pribuvo armijos divizija G-1. Visi vežimai, kiek tik jų buvo rasta, greitai pripildyti. Likusieji, kurie dar galėjo paeiti, sudarė pėstininkų koloną iš apie 250. Ir tarp 3 ir 5 valandos popiet apie 750 sunkiai sužeistų karių perkelta į karo lauko ligoninę arti Neuville. Vėliau

čia atvyko dar 500 sužeistų iš kitos stoties, arti Charpentry.

Jeigu mušio lauko stotis spėja išsiųsti tiek, kiek ji priima, tada evakuacija ir darbas eina našiai; priešingai — viskas virsta mišiniu.

TA SVENTA MUSŲ ŽEMELE

Karo lauke, nuo mušio vietos iki bazės ligoninės, gydytojas paprastai dirba 24 valandas arba parą iš-tisai. Čia jam dažnai prisieina dirbti dvigubą ir tri-gubą laiką. Jis čia susitinka atsitikimų įvairenybę — kiekvienas kitokis. Pritrenkimas ar tam tikras žmo-gaus supuolimas ar apalpinimas buna veik dažniausias atsitikimas. Sprogtančių bombų ir šrapnelių balsai daugelį apkurtina arba net pritrenkia iki sąžinės ne-tekimo. Apipylimas degančia medžiaga ir apdegimas liepsnoje, apnuodijimas chemiškais dujomis yra pa-prastas daiktas. Čia irgi daug fiziškai ir protiškaai pairusiu.

Žiurint iš kito taško, karo lauke žmogus susidu-ria su žeme. Jis tampa joje gyventojas: bile rusį pra-sikasė ir palocius! Ir ką čia, rodos, ta musų šventa žemelė gali turėti bendro, kad joje žmogus pasislepia, apsigyvena? Bet pažiūrėję arčiau, rasime, kad ta musų žemelė maitintoja per šimtmečius yra trešiama, kad ji išaugintų daug ir gausių vaisių. Tokia traši žemė, žinoma, yra pilna bakterijų, su kuriomis kariai susiduria ir užsikrečia įvairiomis ligomis. Dvi labiau pasireiškusios ligos, kurių priežastis manoma gludi

trašioje žemėje, yra **tetanus** ir **dujų gangrena**. Jos dažniausiai atsiranda pas sužeistuosius karius, kurių žaizdos turi kontaktą su žeme. Karo lauko gydyto-jas tą gerai žino, ar mušio vietos žemė turi tų **virusų** ar **bakterijų** ar ne. Šitas ligas ir gydyti nėra taip lengvas daiktas. Jų gydymas, dabar manoma, yra daugiau chirurgiškas, negu medicina: pirmiausia iš-plovimas purvinos žaizdos pagal Carrel-Dekin nuro-dymą, ir, vėliau, operacija — debridement metodė.

Ligą vadinamą "trench fever" visi kariai gerai pažįsta. Ji kyla iš mažiųjų žmogaus priešų — utėlių. Šią problemą mėgina išrišti visų armijų vadai, bet, kol kas, ji pasilieka po senovei.

Kita dažni karių liga, taip vadinama "trench foot". Kojos paprastai parausta, karščiuoja ir skau-da. Liga atsiranda iš priežasties šalčio ir šlapumo.

DABARTINIS KARAS

Dabartinis karas daug kuo skiriasi nuo visų kitų buvusiųjų karų. Jis yra kitokis todėl, kad dabar ka-riškoji mašinerija žymiai patobulėjo. Tokiu budu ir karo lauko arba karo fronto įiegos šiandien yra di-desnės toj pusėj, kuri turi didesnius mokslo ir tech-nikos gabumus.

Ateinančios iš karo fronto žinios nurodo, kad ka-ro laiku ir medicina pažengė šiek-tiek pirmyn. Gydy-tojas karo fronte šiandien sutinka naujas problemas. Seniau jo uždavinys buvo teikti greitąją pagelbą su-žeistoms ir jų rehabilitaciją atgal į karo frontą, arba jų siuntimas atgal į draugiją. Dabargi, kaip sakoma, prisidėjo mechanizuota technika ant žemės, oro ir vandenys.

Gydytojui dabar prisiėjo nebe tik padarytas žai-das gydyti ir siuntinėti namo raišuosius; jam dabar prisiėjo, dar pagelbą duoti technikos įiegai, kad jos valdytojas tikrai būtų našus mašinos vairuotojas, ir kad karas eitų "žaibo" greitumu pirmyn.

AVIATORIŲ NUOVARGIS

Aviatoriai bei lakunai, kaip atsargos taip ir bom-banešiai, šiandien grįšta iš padangių visą energiją iš-eikvoję, nuvargę, nervingi. Aviatorių nuovargis su-daro vieną iš didžiausių problemų. Mašinos užsėys, greitas aukštyn iškilimas ir vėl žemyn puolimas, var-tymasis ore, azoto (nitrogeno) perviršis sveikų-svei-kiausiems lakunams atima visas vitališkas įiegas. Be energijos, be pastangų, pūgvis aviatorius jau ne aviatorius.

Laimė, jeigu aviatorius yra nevedęs. Su juo dar galima tartis ir tikėtis pasekmių. Su vedusiu aviato-riumi, naturalus dalykas, dažnai buna "bėda". Jo pa-ti dažnai, jei ne visada, jam įvaro į sąžinę tokį "kuo-lą", del kurio jis negali nei lėkti nei ant žemės buti.

Skraidymas ore be pasitikėjimo, be sąžinės ra-mumo iš vienos pusės, ir įpuolimas į rukymą, alko-holizmą, paikystę — iš antios, veda prie blogų pasek-mių. Leidžiant į padanges milioninę mašiną su eks-plioduojančia medžiaga reikia, kad ir jos vairuotojas būtų atsakingas ir pilnai pasirengęs išpildyti savo užduotį ir saugiai grįžti į savo vietą. Nepasitenkinęs aviatorius visad yra rizikingas aviatorius. Ir tokio aviatoriaus karjera anksčiau ar vėliau buna baigta. Jeigu jis spėjo išvengti susikulimo, tai nervų netvarka tikrai įvyksta.

(Daugiau bus)

Šešiasdešimts Metų Sulaukus

(A. S. Strimačio paskaita, skaityta Spaudos Kluubo susirinkime, minint Pijaus Bukšnaitio 60 metų amžiaus sukaktį)

PIJUS BUKŠNAITIS
(1881—1941)

PRIEŠ paskutinį lenkmetį (1863 m.) kažkoks Byžantas buvo įsikūręs gra-žai, apie pusantro šimto margų, dvarelių la-bai poetiškoje vietoje, kur pasibaigia didieji Garliavos miškai, už penkių kilometrų į va-karus nuo Višakio Rudos. Dvaro žemių plotas sudarė trikampį: įstrižai iš šiaura-ryčių link piet-vakarių tiesia linija ėjo šim-tametinis pušynas, kampu išsikišęs iki vieš-ke lio Kaunos-Garliava-Ruda-Naumiestis-Prusai. Nuo to vieškelio ir miško kampo iš pietų į šiaurę buvo sukastas aukštas "vo-las" su grioviais iš abiejų pusių. Tas "vo-las" rėmėsi į Daugėlos dvaro žemes. Šiau-rėje to trikampio apačia sudarė tiesioji li-nija iš vakarų į rytus iki miško Daugėlos dvaro sienos.

Tasai dvaras apeliokėje buvo vadinamas Byžantai. Turbut tasai Byžantas per lenkmetį buvo prisidėjęs prie sukilėlių, ka-dangi Byžantų vardas tapo pakeistas į Lau-kiniškę.

Kur dingio dvarininkas Byžantas — ži-nių nėra. Žinome tik, kad apie 1870 m. to dvaro centrą valdė kažkoks Aleksandravi-čius, o visas pamiškys ir pasienis šiaurėje buvo išparduotas šešmargiams "plecinin-kams", kurių buvo penkiolika, neminint karčiamos, kuri buvo pagiry prie vieškelio ir vadinosi Lukštinė. Toji Lukštinė irgi pla-čiai buvo žinoma, nes čia, sakoma, lenkme-čio sukilėliai smarkiai "sulukštėno" rusų kariuomenės dalį.

Nuo Aleksandravičiaus tą dvaro cen-trą nupirko Petras Mozuraitis, kuris persi-kėlė čia gyventi iš Rygiškių. Jis buvo ve-dęs Griškabudžio "kantarką" Razalią Ber-notaitę iš Galinių kaimo. Razalią buvo labai linksmo budo moteris ir gera daini-ninkė. Bet Mozuraitis, kurio buvo pravar-dė Knyburys, įsigijęs dvarą, mėgino gyven-ti dvariška: pragrėdė viską, kas galima bu-vo parduoti, pridarė skolų ir mirė šiltine, palikęs žmoną su trimis dukrelėmis ir vie-nu sunum.

Našlė Razalią Mozuraitienę netrukus vedė Kastantą Bukšnaitį iš Endziulių kai-mo. Šis stambaus ūkininko sunus tikėjosi atsteigti visą Byžanto dvarą. Bet jo tė-

vas, Simanas Bukšnaitis, veddamas an-trą žmoną, užrašė jai visą ūkį Endziuliuose, sunui Kastantui jokios dalies nedavė, ir šis vėliau Byžantus visiškai nugyveno.

Bet dar iki 1900 m. Byžantai buvo vie-nas poetiškiausių apeliokės kampelių. Erd-vioje gričioje šeštadienį vakarais ir šven-tadieniais skambėjo lietuviškos dainos ir muzika. Jaunuomenė net iš tolimų kaimų gausiai čia rinkdavosi pasilinksinti. Apie trobas buvo didelis parkas, pilnas įvairių didelių medžių. Parke buvo matomos ta-kelių ir alėjų liekanos. Medžiuose buvo pil-na visokių Lietuvos paukščių. O čia netoliese šimtmetės, debesis siekiančios, pu-šys šniokštė-liuliavo...

Tokioje vaizdingoje vietoje Kastantui ir Razalijai Bukšnaitiams spalio 9 dieną, 1881 m. gimė sunus Pijus.

Pijukas augo dainininkės motinos liu-luojamas. Augo tarp paukščių čiulbėjimo, parko medžių šlamėjimo, prie nuolat besi-linksminančio jaunimo, prie nuolat susiren-kančių pasikortuoti ir pasikalbėti kaimynų. Tas viskas darė didelės įtakos į jautraus kudiokio sielą ir palinkimus.

Pijuko kudiokystės draugai buvo jo pus-brolis, motinos pirmojo vyro Mozuraitio su-nus Juozas, vyresnis už jį dešimčia metų ir pusseserė Agota, vyresnė šešiais metais. Buvo dar ir dviems metais jaunesnis broliu-kas Vincukas, bet šis mirė troškulių vos trijų metų sulaukęs. Augančiam Pijukui di-delio skurdo matyti neteko.

Pijaus tėvui Kastantui Bukšnaitiui čia beukininkaujant, Byžanto dvaro centrui jo pavardė nepriėjo: vieta apeliokinei buvo ži-noma vardu "Knyburynė", o Byžantais va-dinosi jau visos kaimas, oficialiai užrekor-duotas vardu Laukiniškė, dabar Jankų vals-čiuje, šakių apskrity.

Šioje Knyburynėje buvo ne tik jaunuo-menės pasilinksminimo ar kaimynų pasi-kortavimo vieta, bet ir atgyjančios lietuvi-bės centras. Čia vis kas nors atsinešdavo ir paskaitydavo, ar kitiems duodavo, lietu-viškus kalendorius, dainų knygeles, ar šiaip pasiskaitymui laikraščius Šviesa, Apžvalgą, Ūkininką, paskui Palangos Južę, Šiaulėniš-kį Senelį ir kitus.

Pijukas tik retkarčiais pasiklausdamas savo mamos atskirų raidžių pavadinimų, savaimi išmoko gražiai skaityti. Septintus metus eidamas, jis susirinkusiems pasikor-tuoti seniams, ar pailsusiai po šokių jaunuo-menei jau paskaitydavo iš lietuviškų knyge-lių taip gražiai, lyg, anot jų, "ledą krims-davo". Ir ne tik skaitydavo, bet ir dainas merginoms perrašinėdavo.

Tuo pat laiku Pijukas pradėjo mėginti savo įiegas kaip rašytojas. Tuo mėginimu jis netikėtai paskilbo.

Buvo šitaip:

Gretimas mažžemės Zagurskis turėjo labai smilų šunį, kuris, nubėgdamas į kai-myno Išganos trobas, suėsdavo iš vištų

guštų kiaušinius. Kartą Išgana sugavo tą Zagurskio šunį nusikaltimo vietoje, čia pat jį užmušė ir nakčia pakorė ant Zagurskio tvoros.

Tarp Zagurskio ir Išganos kilo didžiau-si vaidai ir vienas kitam grasinimai. Kiti kaimynai patarė, kad Zagurskis skųstų Iš-ganą į teismą. Reikia tik surašyti teismui skundą. O teisėjas buvo kaip tik kaimynas dvarininkas Daigėla.

Tuomet Pijukas ėmė ir parašė ant ke-lių didelių lakštų neva, skundą teismui už šunžudystę. Esą, padoraus elgėsi ir ma-lonaus budo šuo Rudis, buvo netikėtai gal-važudžio Išganos užkluptas ir kietu įrankiu tol muštas, kol jo jaunų dienų gyvybė tu-rėjo atsiskirti su nuodėmingu kunu, nesu-pėjusiu padaryti atgailos už savo nuodė-mes. Dabar kas nakt jo siela pasirodo sa-avininkui Zagurskiui baisiausioje išvaizdoje: iš snukio veržiasi liepsna, iš ausų eina du-mai, iš akių lenda gyvatės... Toji šmėkla nuolat šaukia: "Pragare aš esu, pragare! Mane nužudė nepasiruošęs mirčiai, o mano kunui nesuteikė priderančio palaidojimo!" Del to Zagurskis dabar nerandąs niekur ra-mybės ir užplūdinėja Išganą. Teismas tu-rėtų Išganą tinkamai nubauti, tuomet Ru-džio siela išsilaisvintų iš pragaro kančių, o visame Byžantų kaime įvyktų geros valios žmonėms ramybė.

Tas neva skundas buvo parašytas taip juokingai, kad jaunuomenė vos netrukdamo juokais jį skaitydama. Pagaliau tasai skun-das pateko į Daugėlos tarnaičių rankas, o vėliau pakliuvo ir pačiam teisėjui Daugė-lai.

Daugėlai tas raštas taip patiko, kad jis kur tik pamatydavo Pijuką, tuoj jį vesda-vosi pas save į "pakajus", liepdavo ką nors

Artojas

Nekoks esu rašytojas —
Eilių nemoku rašyti;
Lietuvoj būvau artojas —
Tiesią vagą išvartyti.

Prisimenu vieną kartą —
Anksti ariau laukuose,
Vagų buvo daug išarta,
Saulei tekant rytuose.

Čir-bir-bir-bir vyturėlis,
Aukštai pakilęs dausose;
Bandą ganė piemenėlis,
Juodvarniai tupė vagose...

Prisimena vakarėlis —
Leidos saulė už kalnelių;
Mes pavargę — aš ir bėris —
Traukėm linkui męs namelių.

Kas dabar ten dirvą arią?
Kas ten derlių dabar sėja?
Gal tai tankos vagą varo,
O kamuolės gal akėja?...

Trokšta akys, susivilgę,
Dar tėvynę pamatyti!
Rankos žagrės pasiilgę —
Tiesią vagą išvartyti!

J. NAUJALIS.

parašyti, duodavo dešimtuką popieriui nusi-pirkti ir šiaip kuo nors apdovanodavo, o prie progos ir svečiams parodydavo "sava-mokslį vaiką".

(Daugiau bus)

Pabaltės Valstybių Ateitis

ŠITOKIA antrašte p. Erich R. Sarw, buvęs Estų telegrafinės agentūros at-stovas Londone, paskelbė straipsnį Lon-done, Anglijoje, leidžiamam žurnale, "Free Europe", Nr. 49, iš 1941 m. rugsėjo mėn. 19 d., kurį čia ištiesai paduodame:

"Šiuo metu, kai Sovietai ir Vokietija su-rakinti žutbutinėj kovoj, kyla klausimas ko-kio nusistatymo yra Estijos, Latvijos ir Lie-tuvos gyventojai? Ką jie veikia? Šiem še-šioms milionom žmonių tenka priverstina traginga dalia stebėti rungtynes, kurios nai-kina jų laukus ir miestus. Jiems tėra pa-sirinkimas tarp velnio ir jo tetos, jie jau-čia negalį tikėtis, kad Rusija ar Vokietija atstatytų jų tautinę nepriklausomybę.

"Lengva pasakyti, kad šios tautos pri-valėtų nesvyruodamos imtis ginklo prieš svarbiausią žmonijos priešą. Panagrinėki-me padėtį jų pažiūrų. Jų santikiai su So-vietais yra faktoriškai dominuojąs tų tautų gyvybes. Tos tautos žodžiu ir darbu įrodė norinčios turėti gerus santykius su Sovietų Rusija. Nežiurint to, visai nepriklausomai nuo jų kilo tragiška padėtis. Jų rytų kai-mynas pasiilgęs tokiu būdu, kuris tegal bu-ti traktuojamas kaip agresija. Dabar iš vakarų užpuolė jas jų amžinas priešas, žiau-resnis negu kadaise savo naciškam aprėda-le.

"Seniau Baltijos barohai, nacių pirm-takunai pavergė jų protėvius ir tokiu budu sudarytas neapykantos palikimas, pasiekė šią kartą. Toji neapykanta buvo sustiprin-ta asmeniškų prityrimu, kai vokiečiai oku-pavo Pabaltės kraštus 1918—19 metais ir įrodė esą tiesioginiais įpėdiniais senovės "Geležinių kryžiuočių". Paskutinis kartus prityrimas buvo jų kraštus okupavus So-vietams. Nežiurint tariamo "liaudies pra-šymo" įjungti tuos kraštus į Sovietų Sąjun-gą, neginčytinas dalykas, kad didelė tų kraštų gyventojų didžiuma norėjo palikti laisvais, nepriklausomų valstybių piliečiais. Dabartiniu metu neapkenčiamos vokiečių "hordos" užplūdo jų kraštus skelbdami, kad jie šias mažas tautas "išlaisvinsią", ir atsta-tysią jų nepriklausomybę. Anti-bolševisti-nis kryžiaus karas maža tesukėlė entuziaz-mo Pabaltės valstybių tautų tarpe, kurios skaito, kad tiktai jos tėra teisėti krašto šei-mininkai.

"Išteinant iš dabartinės padėties, Sovie-tų pergalė Pabaltės kraštams reiškia grįži-mą padėties okupacijos, sudarytos prieš vienerius metus. Vokiečių pergalė reiškia sugrąžinimą vergijos, kurią kentėjo jų pro-tėviai. Abi padėtys yra netoleruotinos žmonėms, kurie amžiais gyveno ir dirbo del savo krašto laisvės ir nepriklausomybės.

"Gal but, Kremlius skaitė Pabaltės valstybių okupaciją kaip karą priemonę prieš numatytą Vokietijos puolimą. Tačiau

išrodo, Maskva būtų pasiekusi geresnių re-zultatų, jeigu vietoj įjungti tuos kraštus į Sovietų Rusiją, but pagelbėjus joms stiprin-ti jų apsaugą ir, jeigu but suteikta realybės Sovietų valstybės vyrų skelbtai kolektyvi-nio saugumo doktrinai. Pasirinkimas Pa-baltės tautoms būtų buvęs aiškus. Vokie-čių agresija būtų tuo tuojaus padariusi jas sąjungininkais anti-Hitlerinių pajėgų. Jos būtų gynusios savo šalis, kaip nepriklaus-o-mos valstybės greta savo didžiojo kaimy-no.

"Šiandien Pabaltės valstybių padėtis yra desperatiška. Jų problema turi even-tualiai buti išspręsta. Juo greičiau tai į-vyks, tuo geriau visiem, kuriuos tai liečia. Estai, latviai ir lietuviai, kurie visada buvo geri kovotojai tės kovą prieš abi pusi pli-kom kumštīm, nes ginklai nuo jų atimti.

"Britų imperijos paskelbtieji karo tiks-lai yra išlaisvinti pasaulį nuo vokiečių tota-litarizmo, padaryti jį saugiu demokratijai ir padaryti galimu visom tautom, didelėms ir mažom, gyventi savu gyvenimu, laisvai ir nepriklausomai.

"Po šitokiomis karo tikslais pasirašė Amerika, o dabar jie pasidarė Sovietų skel-biamais karo tikslais.

"Sovietų vyriausybės deklaracija pas-kelbta, dargi šią vėlybą valandą, ta prasme, kad 1920 metų taikos sutartys su Estija, Latvija ir Lietuva sudarys bazę ateities san-tikiams, ir, kad pastarųjų jų mėnesių patvar-kymai buvo karinių sumetimų padiktuoti, įneštų vilties spandulį į šešių milionų žmo-nių gyvenimą ir iššauktų masinį sukilimą prieš užpuolikę Vokietiją. Tas taip pat nu-kreiptų vėją iš Vokietijos propagandos bu-rių ir užkirstų kelią jų pasirošimams su-daryti vasalines (puppet) vyriausybes su galimais Quislingais, laukiančiais įsakymų Berlyne ir Šveicarijoje.

"Deklaracija atstatanti tų valstybių nepriklausomybę laimėtų lietuvių, latvių ir estus šiaurės ir Pietų Amerikoje, kurių didžiuma nusistatė prieš rusus. Tai turėtų sustiprinančios įtakos visiems kitiems, ku-rie yra užsiangazavę šioje kovoje už laisvę, kai pamatys prieš vokišką frontą stiprėjant netik karo, bet ir dvasiniam lauke.

"Dabartiniu metu esama tam tikro skaičiaus Pabaltės valstybių vyrų, buvusio režimo Sovietuose, Suvienvyose Amerikos Valstijose ir kituose kraštuose. Jų vardai daug sveria tėvynėje. Susitaikymas tarp jų ir Rusijos neišvengiamai tuojaus iššauk-tų reperkusijų. Dabar palieka Rusijai prak-inti kelią tolimesniai Didžiojo Alianso sustiprinimui".

Anksčiau suminėtam p. Erich R. Sarw straipsny minima vokiečių okupacija Paba-ltės kraštuose 1918—19 metais. Faktinai, kiek tai liečia Lietuvą, toji okupacija pra-sidėjo anksti 1915 metais.

Kas liečia autoriaus minimus galimus Quislingus, jo, greičiausia, turėta omeny tik jam nežinomos sferos. Kas liečia lietu-vius, mes neturime nei įrodymų nei pagrindo spėlioti apie galimus Quislingus už Lie-tuvos sienų. Mums resinori tikėti, kad jų būtų ir kitų Pabaltės tautų tarpe. **L. G. K.**

SLA Reikalai ir Veikla

Omaha, Nebr.

SLA 87 kp. veikimas

SLA 87 kp. metinis susirinkimas įvyko gruodžio 5 d., priprastoje vietoje, Armoškos svetainėje, 36-th ir U. Sts. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. Jonas Popika.

Siame susirinkime buvo nominuota Pildomosios Tarybos ir išrinkta kuopos valdyba 1942 metams. Praeitų metų valdyba gerai tarnavo, ir šiemetams išrinkta visi tie patys. Taigi išrinkta knygų peržiūrėjimo komisija.

Buvo įnešta, paremta ir nutarta surengti balių kada nors po naujų metų. Baliaus surengimui išrinkta komisija.

Po susirinkimo mūsų kuopos organizatorius brolis A. Matulaitis, besitariantis metų progą, nariams šio-to užfundino. Visi labai linksmi vakarą praleidom ir mūsų darbščiam organizatoriui A. Matulaičiui ištaraime širdingą aciu.

Ona Popeikienė, koresp.

Chicago, Ill. (BURNSIDE)

Iš SLA 63 kp. susirinkimo

SLA 63 kp. metinis susirinkimas įvyko sausio 2 d., 1942 m., priprastoje vietoje. Narių atsilankė neperdaugiau, nes buvo šaltas vakaras.

Pirm. F. Skrobotanui, atidarius susirinkimą ir patikrinus valdybą, protokolą raštininkas perskaitė protokolą iš praėjo priešmetinio susirinkimo. Protokolas priimtas kaip skaitytas.

Toliau svarstyta kuopos reikalai. Kuopa turi du ligonius A. Naradauską ir M. Papėnį. Iš raportų paaiškėjo, kad 1941 m. kuopoj numirė keturi nariai. Sirgo ir pašalpas gavo 9 nariai. Naujų narių prirašyta suaugusiųjų 20, vaikų skyrius 5; viso 25 nariai. Kuopa viso narių turi 201.

Centran per praeitą metų pasiūstą apdraudos mokesčių \$2,363.63, pašalpos \$379.20, SLA lėšoms \$413.95, Našl. ir Našl. \$33.92, vaikų skyriaus \$112.18, paskola sugrąžinta \$5.50, už permainingą palidymų 50c., už Tėvynės siuntimą Canadon 75c. Viso Centran sumokėta \$3,309.63. Iš Centro gauta: pomirtinių \$1,750.00, pašalpos \$323.50 ir daktamui už egzaminavimą naujų narių \$10.50. Viso gauta \$2,084.00.

Kuopos išdov stovis: per 1941 m. įplaukė balių ir pikniko \$135.80, už vainikus nuo narių suklektuota \$44.00. Iš praeitų metų buvo išdov \$104.86. Viso pasidaro \$284.66. Išmokėta: persiuntimas pinigų Centran \$12.90, valdybos algos \$60.00, kauceja išdov. ir fin. sekr. \$4.50, už vainikus mirusiems nariams užmokėta \$40.00, 6 apskriejo suvažiavimų delegatams vaisių \$17.09, knygų peržiūrėjimo komisijos išlaidos \$4.00, auka Lietuvos kongresui \$3.00, atvirutės šaukt priešmetiniam susirinkimui \$2.50. Viso išmokėta \$143.99. Pinigų kuopos išdov su sausio 1 d., 1942 m., yra \$140.67.

Po trumpo pasikalbėjimo nutarta pirkti apsaugos boną už \$100.00 iš kuopos išdov. Tas reikalas atlikti pavesta pirm. F. Skrobotanui ir išdov. P. Simonėliui.

Kaslink čia gimusių jaunuolių noriu pabrėsti, kad man pasitaikė matyti organe Tėvynę, jog kitose kuopose darbuojasi jaunuoliai. Tai yra smagu skaityti tokias žinias. Aš noriu pasakyti kelis žodžius apie mūsų kuopos jaunuolius. Mūsų kuopoje iš 188 suaugusių, randasi virš 40 čia gimusių ir augusių jaunuolių, bet tik keios jaunuolės dalyvauja kuopos veikime, o kiti niekadoms ne pasirodo. Gal jie nemano, kad kada nors prisieis jiems užimti mūsų senų vietų, nes mes už metų-kitų pasitrauksime iš šių darbų, o gal ir visai iš

šio pasaulio. Tada jaunuoliai, noroms ar nenoroms, turės užimti mūsų vietas. Gal jie to ir laukia ir dabar nenori mums kelio pastoti? Mano supratimų būtų geriau, jei jaunuoliai darbuotų jau dabar, o mes seniai paremtume jų darbus.

SLA 63 kuopos balius su teatru įvyks sausio 24 d., Mačiukevičienės svetainėje, 1036 E. 93-rd St. Pradžia 7:30 val. vakare. Įžanga 30c. ypatai. Visus širdingai užkviečia komisija.

A. Laurutanas,
SLA 63 kp. sekr.

Westville, Ill.

SLA 29 kp. valdyba

SLA 29 kp. (šv. Kamimiero dr-jos) susirinkimas įvyko gruodžio 14 d. Siame susirinkime atlikta Pildomosios Tarybos nominacijos ir išrinkta kuopos valdyba: pirm. Pranas Paulis, vice pirm. Pranas Gerulis, užrašų sekr. Stasys Bartasius, fin. sekr. Jonas Deltuva, Jr., išdov. Jonas Miliauskas, išdov. glob. Liudvikas Mos-teiko, Kastantas Jokubaitis ir Jonas Deltuva, Sr., maršalka Motiejus Kauza, vėliavos ne-sėjas Juozas Rukas, durų sargas Kazys Bauza, teisėjas Juozas Brazas, organizatorius Tadas Lukoševičia, korespondentas A. A. Appanaitis, knygų peržiūrėtojai Stasys Bartasius, Tadas Lukoševičia ir Jonas Deltuva, Sr., ligonių prižiūrėtojai Pranas Mažiutis, Andrius Garkauskas, Jonas Endzielis. Kuopos daktaras kvotėjas dr. T. P. Williams.

A. A. Appanaitis.

Racine, Wis.

Svarbus pranešimas

Turiu sau už garbę pranešti SLA 100 kuopos visiems nariams, kad yra ruošiamas bendras Racineo lietuvių draugijų komiteto programą ir šokių vakaras sausio 18 dieną. Pradžia 2 valandą popiet, Sokol Hall, 1625 Racine St. Įžanga su taksais vos 30 centų. Programą išpildys geriausi dainininkai, lošėjai ir muzikantai iš Chicagos Jaunosios Lietuvos. Tame programė girdėsime skambius dainėlius, matysime talentingus muzikantus. Užsibaigus programai, bus šokiai. Prie šio bendro komiteto yra prisidėjus ir SLA 100 kuopa. Pelną, kiek bus, išdalinsime draugijomis.

Pas mus pavieniui draugijai ar kuopai ką nors ruošti neįmanoma, nes susidaro didelės išlaidos ir nebuna užtenkamai spėkų padengti išlaidas, o apie pelną nėra pamato nė manyti. Bet susidėjus į bendrą draugijų komitetą, kas kita, nes susidaro didesnės spėkos, sueina skaitlingesnė publika ir buna pelno. Todėl SLA 100 kuopos visų narių yra butina pareiga ateiti į šį programą sausio 18 d., 2 val., į Sokol Hall. Dabar yra gera progą remti ir tikėtis naudos. Turiu pastebėti, kad bendras draugijų komitetas per metus laiko savo veikime turėjo geras pasekmes — nukentėjusiems lietuviams nuo karo pelnyta \$195.49. Draugijų naudai pelnyta \$135.31. Atlaikyta dvylika posėdžių ir praveista nutarimas, kad draugija atskirai ruošianti parengimą, laikytųsi tvarkos ir nedarytų vieną dieną dviejų parengimų. Šis nutarimas buvo išlaikytas per visus 1941 metus. Turiu pastebėti, kad randasi nežymi dalelė ir pasi-priešinimų, bet tai daro tik nesusipratę lietuvių arba kitaip sakant žmonės su lenku krauju priemais. Didžiama vietinių draugijų remia bendrą darbą ir palaikys tą ir toliau. O tie patys puikybės ir neapykantos apimti lietuvi, matydami, kad veikiamas sutartinai naudingas darbas, su laiku liks mūsų sekėjai ir rėmėjai.

M. Kasparaitis.

Wilkes Barre, Pa.

"Baudžiauninkė" scenoj

Labai gražus sceniškas veikimas, atvaizduojantis Lietuvos baudžiaunos laikus, vardu "Baudžiauninkė" su dainomis, bus suvaidinta sekmadienį, sausio 18 d., Lietuvių Progresyvio Klubo salėje, 325 E. Market St., Wilkes Barre, Pa. Pradžia 6 val. vakare.

Šį vaidinimą rengia SLA 115 kuopa. Aktoriai mokinasi atydziai ir deda visas pastangas, kad veiklas pasisektų. Po vaidinimų bus šokiai prie geros muzikos. Bus gėrimų ir užkandžių.

Apie linkę SLA kuopų nariai ir šiaip lietuviai yra kviečiami atsilankyti pamatyti gerą veiklą, nes mūsų apie linkę vaidinimų buna mažai. Tat, kurie mylite vaidinimus ir norite praleisti smagiai laiką, esate kviečiami atsilankyti.

Rengimo komisijoj darbuojasi Antanas Kupris; V. Tamulaitis ir J. Stanislovaitis. Visus kviečia

SLA 115 Kp. Komisija.

Vakariene

SLA 115 kuopa rengia vištienos vakariene. Vakariene įvyks sekmadienį, vasario 1 d., Lietuvių Progresyvio Klubo svetainėje, 325 E. Market St., Wilkes Barre, Pa. Pradžia 6 val. vakare.

Vakarienei užsibaigus, bus šokiai.

Vietiniai ir apie linkę lietuvi, kurie norite turėti "good time", nepamirškite atsilankyti, o užtikriname, kad busite patenkinti.

Vakariene bus duodama porcijomis, bet bus pridėta ant stalo ir galės valgyti kiek kas norės.

Vakariene surengime daugiausia darbuojasi Julius Griškevičius, jam padeda Mikas Kupris ir A. Ambrozaitis. Visus kviečia

SLA 115 Kuopa.

Pittsburgh, Pa.

SLA 40 kuopos veikimo pradžia 1942 metais

Sausio 4 dieną, šiais metais, priprastoje vietoje ir priprastu laiku įvyko SLA 40 kuopos pirmas mėnesinis susirinkimas šiais metais.

Nors susirinkimas ir nebuvo skaitlingas nariams, bet buvo pavyzdingas tvarka, turtingas gerais tarimais ir darbais.

Pasirodė, kad naujas kuopos pirmininkas, P. Marmokas, yra naujas tikrai pirmininko urde, bet SLA veikime ir darbuose jau turi užtektinai patyrimo ir gabumo. Todėl ir eiliniai nariai jau pareiškė vieni, kad naujas pirmininkas susirinkimą vedė tvarkingai ir pavyzdingai.

Nauja vice pirmininkė, Ona Gutaukienė, ilgai nauja tikrai urde, bet SLA labui jau ne-kartą pasidarbavo. Ir šių metų pirmam susirinkime jau parodė savo susidomėjimą ir rupestingumą kuopos ir abel-naus SLA reikalais.

Kiti valdybos nariai jau po pustutinį ir daugiau metų savo pareigose, bet atrodo, kad užbaigdami senuosius metus, tikrai jų metų ir SLA darbus įeina visi senieji, išskyrus išdov globėjus: vietoje J. Paulavienės išrinktas M. Juškauskas ir vietoje D. Gilio — M. Piecentienė. Kiti valdybos nariai yra sekanti: pirm. K. Krutulis, vice pirm. S. Jokubynas, fin. sekr. A. Paulavičius, užrašų sekr. J. Matukaitis, išdov. O. Paulavičienė, maršalka A. Jeniņas, organiz. S. Jokubynas.

Atskaita

Pereitais metais SLA 156 kuopos nariai sumokėjo \$556.83, į Centrą pasiūstą \$528.83. Centras mūsų kuopos sirgu-siems nariams išmokėjo sekama: P. Bartuška \$108.00, M. Piecentienė — \$42.00, V. Perliene \$18.00 (ir \$6.90 iš N. ir N. Fondo), J. Paulavi-

čiausios kuopos narės ir geriausias virėjos, iš to galima tikėtis, kad vakariene bus viena iš skaniausių ir puikiausių. O prie vakarienos dar bus alaus, tai galės gerti, kiek kas norės, ir prie lietuviškos orkestros šokti, kiek kas tikai išgalės. Ir tas viskas bus tik-tai už vieną dolerį.

Bet tai dar ne viskas. Apie viršminimą vakariene daugiau žinių bus Tėvynėje ir kituose laikraščiuose. Šis pranešimas yra tikrai priminimas SLA 40 ir kitų apie linkę SLA kuopų nariams, draugams ir rė-mėjams, kad nesirupintų, kur reikės praleisti užgavėnių sek-madienio vakarą. Visus nuo-sirdžiai kviečia SLA 40 kuopos rengėjai dalyvauti pirmame šių metų parengime ir praleisti užgavėnės lietuviš-koj nuotaikoj.

V. J. Količienė.

Akron, Ohio

SLA 354 kuopos valdyba

SLA 354 kuopos metinis susirinkimas įvyko sausio 4 dieną. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. L. Glinskis. Perskaityta gruodžio mėnesio susirinkimo protokolas, kuris priimtas vienbalsiai.

Į kuopos valdybą šiemetams išrinkta: pirm. L. Glinskis, vice pirm. J. Sebestinas, išdov. K. Prasl, užrašų sekr. A. Aleknevičienė, fin. sekr. J. V. Ramoška, išdov. glob. A. Gutauskas ir J. Salasevičius, durų sargą paskirs pirmininkas.

Fin. sekr. išdov. raportą už 1941 metus. Į Centrą pinigų sumokėta \$968.29. Iš Centro gauta ligoje pašalpos \$10.45 ir viena pomirtinė \$500.

Narių stovis: 1940 metais buvo 50, 1941 metais prisirašė 5, su pradžia 1942 metų gerame stovy yra 54 nariai ir vienas suspenduotas.

Smagu pažymėti, kad SLA 354 kuopa rupinasi ir kitais SLA reikalais. Kadangi šiemet įvyks SLA seimas, tai kuopa rengiasi pateikti svarbių įnešimų.

Per visą gyvenimą Susivienijime nebuvo patvarkymo laike nominacijų, kad būtų galima pasirinkti ką nominuoti. Todėl visuomet turėjome įsikioti kandidatų svetimoje spaudoje. O ta svetimoji spauda kartu mums patarnavo, bet tuo pačiu sykiu ir blogo padarė, skelbdama melagingus dalykus prieš jai nepatinkamus narius ir pirmo savuosius.

SLA 354 kuopa rimtai ap-svarstė ir randa naudingą, kad nominuojamieji į Pildomąją Tarybą turi būti skelbiami SLA organe Tėvynėje sekančioje formoje: 30 dienų prieš nominacijas kuopa turi prisijusti Centrai nario vardą, kuris yra tinkamas ir sutinka palaikyti kandidatūrą, pažyminti jo užsiėmimą. Šitai dant, žutų visoki komitetai ir visoki melagingi gandai. Žutų ir visokios partijos, o būtų daugiau vieningumo.

Mes siulome, kad ir kitos kuopos šį įnešimą apsvarsty-tų.

J. V. Ramoška, koresp.

Benton, Ill.

Iš SLA 156 kp. darbuotės

SLA 156 kuopos susirinkimas įvyko sausio 4 d. Siame susirinkime perrinkta valdyba įeina savo vietos. Į valdybą žėmė savo senieji, išskyrus išdov globėjus: vietoje J. Paulavienės išrinktas M. Juškauskas ir vietoje D. Gilio — M. Piecentienė. Kiti valdybos nariai yra sekanti: pirm. K. Krutulis, vice pirm. S. Jokubynas, fin. sekr. A. Paulavičius, užrašų sekr. J. Matukaitis, išdov. O. Paulavičienė, maršalka A. Jeniņas, organiz. S. Jokubynas.

Atskaita

Pereitais metais SLA 156 kuopos nariai sumokėjo \$556.83, į Centrą pasiūstą \$528.83. Centras mūsų kuopos sirgu-siems nariams išmokėjo sekama: P. Bartuška \$108.00, M. Piecentienė — \$42.00, V. Perliene \$18.00 (ir \$6.90 iš N. ir N. Fondo), J. Paulavi-

čiausios kuopos narės ir geriausias virėjos, iš to galima tikėtis, kad vakariene bus viena iš skaniausių ir puikiausių. O prie vakarienos dar bus alaus, tai galės gerti, kiek kas norės, ir prie lietuviškos orkestros šokti, kiek kas tikai išgalės. Ir tas viskas bus tik-tai už vieną dolerį.

Kuopos išlaidos

Pereitais metais už pinigų į Centrą siuntimą, viršininkų algos ir kitos išlaidos \$24.21.

Kuopos knygas gruodžio 21 dieną peržiūrėjo D. Gilis ir O. Gajauskienė, su kuopos valdyba. Viskas rasta gerame stovy. Kuopos išdov pinigų randasi mažai, tai kuopa nutarė, kad kiekvienas narys sumokėtų po 75c. kuopos išlaidoms padengti.

Mūsų kuopa praeitais metais nieko nenuveikė. Neturė-jome vieno parengimo. Ne-prirašė nė vieno nario. Tik Jonas Paulavičius persikėlė į N 3 \$750 laipsnį. Nuveikti nie-ko negalėjome vyriausiai to-dėl, kad mūsų apskritį už-drausta piknikuose ar kitokiuose parengimuose naudoti svaiginančius gėrimus. O be gėrimų negalima padaryti jo-kio pelno.

Aš linkiu visam mūsų Susivienijimui ir jo valdybai šiais metais kogeriausio pasi-sekimo visuose darbuose, ir kad tie darbai būtų naudin-gi pačiam Susivienijimui ir jo visiems nariams. Linkiu, kad per šiuos metus mūsų Susivienijimas išaugtų kur kas į di-desnę ir daug turtingesnę or-ganizaciją.

A. Paulavičius,
SLA 156 kp. sekr.

Chicago, Ill. (BURNSIDE)

SLA 63 kuopos parengimas

SLA 63 kuopos susirinkime sausio 2 d. parengimų komisija pranešė, kad kuopos parengimas įvyks sausio 24 d., M. Macikevičienės svetainėje, 1036 E. 93-rd St. Bus suvai-dinta komedija "Daina be ga-lo". Komediją suvaidins Roselando scenos mylėtojų rate-lis. Todėl kviečiame visus vie-tinius ir apie linkę lieuvius SLA 63 kuopos parengime skaitlingai dalyvauti. Visi bu-site patenkinti.

P. J. Kučinskas.

Chicago, Ill.

SLA 260 kp. susirinkimas ir vakariene

Gruodžio mėnesio SLA 260 kuopos susirinkimas įvykęs Lithuanian Leader svetainėje atsiųžmėjo skaitlingumu, svarbumu ir draugiškumu.

Pirmiausia buvo Pildomo-sios Tarybos nominacijos. Tikrai šis susirinkimas at-siųžmėjo rinkimais, nes buvo ir kuopos valdybos rinkimai. Rezultatai seka: pirm. K. Mačiukas, vice pirm. G. Zelnit-tė, fin. rašt. R. Račaitis, prot. sekr. J. Jasulevičius, išdov. B. Pužauskas, išdov. glob. P. Vilkelis ir M. Aleksyniūtė, dr. kvot. dr. Nares, maršalka M. Kizar, organiz. P. Vilkelis, koresp. Gen. Zelnitė.

Prie progos, kp. narė p. Rauckuzienė viešai pareiškė gliausia padėką kuopos dr. kvot. dr. Jenkins už jo taip pavyzdingą priežiūrą jos sun-kių ligoj. Anot ponios S. Rauckuzienės: "Man trūksta žodžių gyrimui dr. Jenkins. Mes lietuvių dažnai savo tau-tos gydytojus ir jų pastangas neįvertiname. Dėkoju daug kartų daktarui ir linkiu gero pasisekimo jaunam, bet ener-gingam profesionalui".

Užbaigus susirinkimą, kuopos parengimų komisija pranešė, kad ji turi surengus 15 metų kuopos gyvavimo pami-nėjimą su užkandžiais ir gėri-mais. Tuojau komisija sutvar-tytalius ir kedės, padėjo val-gai (ypatingai skanaus ku-gės, kuri iškepė E. Puzaus-kienė gėrimus.

Kiek užkandus, buvęs pirm. T. Aleksynas pradėjo progra-mą ir paprašė J. Jasulevičiaus perskaityti pirmąjį kuopos protokolą, iš kurio buvo su-žinota, kad 15 metų atgal pir-mas pirmininkas buvo K. Mačiukas ir prot. rašt. J. Jasulevičius. Tikrai istorija atsi-kartojta, nes 1942 metams tie patys du asmenys užima tas pačias valdybos vietas.

Toliau buvo perstatyta visa eilė kalbėtojų, kurie linkėjo kuopai ilgai ir pasekmingai gyvuoti ir augti. Iš kalbėtojų pažymėtina yra, kad labai gerai kalbėjo jaunamėtė panelė M. Aleksyniūtė. Tikrai verta garbės žodis už jos gražias mintis ir jos tėveliams už gra-žų išauklėjimą.

Tai tokioj gražioj nuotaikoj užsibaigė šis 260 kuopos susirinkimas. Jūsų koresponden-tė nori palinkėti visiems Link-smų ir Laimingų Naujų Me-tų.

Gen. Zelnitė,

SLA 260 kp. korespondentė.

Forest City, Pa.

SLA 2 kuopos valdyba

SLA 2 kuopos metinis susirinkimas įvyko gruodžio 14 d., 1941 m. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. Kundrotas. Buvo skaitytas praėjo susi-rinkimo protokolas, kuris pri-imtas vienbalsiai. Atlikta Pildomosios Tarybos nominaci-jos. Po tam sekė rinkimai kuopos valdybos 1942 m. Vienbalsiai palikta senoji valdyba, tik perrinkta vice pirm. S. Nienius ir maršalka A. Ramoškienė.

Sekanti nariai sudaro valdybą: pirm. P. Kundrotas, vice pirm. S. Nienius, sekr. J. Gedraitis, išdov. A. Kazlauskas, išdov. globėjai S. Nienius ir P. Urbanavičienė. Organi-zatoriai A. Kazlauskas ir J. Gedraitienė. Maršalka A. Ramoškienė, dr. kvotėjas P. Henstell. J. Gedraitis, sekr.

Kuopų susirinkimai

MT. CARMEL, PA. — SLA 52 kp. metinis susirinkimas įvyks sausio 18 d., 2 val. popiet, Lietuvių Klubo kambariuose. Visi nariai dalyvaukite, nes bus rinkimas naujos valdybos 1942 metams. — J. Kijauskas, sekr.

DORCHESTER, MASS. — SLA 359 kp. metinis susirinkimas įvyks sausio 16 d., 1942 m., priprastoje vietoje, 1436 Dorchester Ave., prie Fields corner. Pradžia 8 val. vakare. Nariai būtinai dalyvaukite, nes bus rinkimas finansų sekretoriaus, įveždinta valdyba 1942 m. ir aptarimas metinio parengimo. Užsimokėkit duokles, kad neliktumet suspenduoti. — A. S. Anestaitė, sekr.

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Cekiai išrašyti sausio 10, 1942

Išmokėtos pomirtinės

JUOZAS VENSIS, 7 kp., Pittston, Pa., gimęs rugp. 16 d., 1884 m., Oranų kaime, Vilkaviškio apskr., Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė geg. 10 d., 1914 m. Numirė gruod. 27 d., 1941 m. širdies liga. Velionio material, Jucei Venskienai, pomirtinės išmokėta \$1,000.00

ANTANAS JAZAVICKAS, 42 kp., Grand Rapids, Mich., gimęs sausio 27 d., 1887 m., Lubaro parap., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė bal. 6 d., 1924 m. Numirė gruod. 24 d., 1941 m. vėžio liga. Velionio material, Pranei Jazavickienei, pomirtinės išmokėta \$1,000.00

DR. MINDAUGIS MIKOLAINIS, 124 kp., Hartford Conn., gimęs sausio 7 d., 1911 m., Elizabeth, N. J. Prie SLA prisirašė sausio 4 d., 1929 m. Numirė lapkr. 30 d., 1941 m. nuo leukemija. Velionio moti-nai, Jievai Mikolainienei, pomirtinės išmokėta \$1,000.00

JIEVA KUCINSKIENE, 155 kp., Benld, Ill., gimus gruod. 24 d., 1880 m., Zeberių kaime, Šiaulių apskr., Kauno rėd. Prie SLA prisirašė geg. 2 d., 1920 m. Numirė gruod. 16 d., 1941 m. vėžio liga. Velionės vyrui, Jonui Kučinskui, pomirtinės išmokėta \$300.00

EDMUNDAS VITKAUSKAS, 260 kp., Chicago, Ill., gi-męs rugs. 15 d., 1892 m., Raseinių apskr., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė bal. 7 d., 1940 m. Numirė gruodžio 17 d., 1941 m. vėžio liga. Velionio material, Jadvigai Vitkauskienei, pomirtinės išmokėta \$750.00

JIEVA BUBELIENE, 274 kp., Spring Valley, Ill., gimus liepos 26 d., 1880 m., Gudelių parap., Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė kovo 4 d., 1923 m. Numirė gruod. 11 d., 1941 m. nuo cernary thrombosis. Velionės dukterei, Mary Allen, pomirtinės išmokėta \$300.00

IGNAS BUDREVICIUS, 297 kp., Greenfield, Mass., gi-męs liepos 20 d., 1884 m., Veiverių miest., Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė geg. 13 d., 1928 m. Numirė gruod. 20 d., 1941 m. vėžio liga. Velionio mote-riai, Mortai Budrevičienei, pomirtinės išmokėta \$1,000.00

Viso \$5,350.00

Išmokėtos ligoje pašalpos

J. URBONIENE, 4 kp., Sioux City, Ia. Sirgo 1 savaitę ir 2 dienas \$16.00

A. PRANCEVICIUS, 35 kp., Wilkes Barre, Pa. Sirgo 6 s. ir 5 d. 41.00

K. GREICAITIENE, 42 kp., Grand Rapids, Mich. Sirgo 11 s. ir 3 d. 42.00

J. SEMONIS, 147 kp., Girardville, Pa. Sirgo 7 s. 42.00

V. KUNICKAS, 153 kp., Du Bois, Pa. Sirgo 9 s. 27.00

A. PLEIN, 173 kp., Lowell, Mass. Sirgo 5 s. ir 1 d. 15.50

M. SURVILA, 178 kp., Chicago, Ill. Sirgo 12 s. 108.00

B. LITSOH, 179 kp., Zeigler, Ill. Sirgo 1 s. 6.00

J. KANDROTAS, 184 kp., Keene, N. H. Sirgo 4 s. 36.00

A. KARNILENE, 207 kp., So. Manchester, Conn. Sirgo 10 s. 67.00

A. VEATCH, 214 kp., St. Louis, Mo. Sirgo 8 s. 48.00

I. GIEDRAITIS, 236 kp., Toronto, Can. Sirgo 1 s. ir 3 d. 13.50

J. BUBELIENE, 274 kp., Spring Valley, Ill. Sirgo 1 s. ir 4 d. 15.00

M. RICCA, 274 kp., Spring Valley, Ill. Sirgo 3 s. ir 3 d. 42.00

I. BUDREVICIUS, 297 kp., Greenfield, Mass. Sirgo 5 s. ir 2 d. 24.00

M. SARKA, 310 kp., Rhinelander, Wis. Sirgo 6 s. 26.00

J. BARAVIKAS

Protokolas

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS SUVAŽIAVIMO, I-VYKUSIO SPALIO 2—5 DD., 1941 M., SLA CENTRO RASTINĖS PATALPOSE, 307 W. 30-TH SL., NEW YORK, N. Y.

(Tąsą išdininko raportą)

BONDSŲ RAPORTAS

Bondsai pirkti, atšaukti, parduoti ir apmainyti nuo sausio 1, 1941 iki rugsėjo 30, 1941 m.

Par value 3 M. Idaho Power Co., 3%, 67, pirktas 6/5/41, kaina \$109.4, mokėjimo \$3,285.75.

Par value 10 M. Chicago Union Station Company, 3%, 63, pirktas 9/9/41, kaina \$109, mokėjimo \$10,925.00.

Par value 15 M. Maturity Value United States Savings Bonds Defense — Series G, 53, pirktas 9/9/41, kaina \$100, mokėjimo \$15,000.00.

Par value 5 M. Maturity Value United States Savings Bonds Defense — Series G, 53, pirktas 9/9/41, kaina \$100, mokėjimo \$5,000.00.

Par value 10 M. Southern Natural Gas Co., 3½%, 56, pirktas 9/9/41, kaina \$105.4, mokėjimo \$10,550.00.

Par value 164 M. mokėjimo \$171,811.72*

*This sum does not include the sum of \$1,169.07 paid as accrued interest, at the time of purchase of bonds.

Bonds Exchanged

5/21/41 — City of New York Serial Bond for Construction of Rapid Transit, exchanged for definite securities.

9/31/41 — Exchanged Kansas City Public Service Company shares — 400 — Voting Trust Certificates for revised Certificates Voting Trust, extended to 7/1/46, to be issued as follows: Four certificates at 100 shares each.

Bonds Sold

Par Value	Security	Date of Sale	Sold For	Amount Received
20M	Chicago & Northwestern Rwy	1/16/41	14%	\$2,840.00
10M	Chicago & Northwestern Rwy	6/7/41	20	1,970.00
5M	Chicago, Milwaukee & St. Paul RR.	1/18/41	28	1,385.00
5M	Port of New York Auth.	3/1/41	105	5,250.00
15M	New York, New Haven & Hartford Railroad Co.	5/9/41	27½	4,080.00
6M	LaSalle Wacker Bldg.	5/17/51	2 Flat DD	109.50
4M	LaSalle Wacker Bldg.	5/17/41	57	2,268.00
450 shares	Long Bell Lumber Co.	5/14/41	—	874.33
\$3,500 cert.				
20 shr. V. T. Foundation	Properties	6/11/41	8½ Flat	685.72
\$7,500 inc. bond with				
90 shares	Savoy Plaza Inc.	6/12/41	8% Flat	640.37
10M	Chicago North Shore & Milwaukee RR.	6/7/41	3½	332.50
200 units	Fox St. Louis Prop.	6/8/41	6½	1,198.00
1M	Chesapeake & Ohio Rwy	8/1/41	102½	1,025.00
25M	Township of Lyndhurst	7/9/41	100	25,000.00
10M	Erie Railroad Company	9/5/41	—	3,032.50
Total Received for Bonds Sold				\$50,690.92

Received on Account of Bond Principal

\$29.40 for each 1M	New York, Westchester & Boston Rwy	3/31/41		\$1,029.00
	National Bondholders Corporation	1/31/41	4% dividend	1,000.00
	National Bondholders Corporation	4/30/41	3% dividend	750.00
Total Received on account of bond principal				\$2,779.00

Dr. S. Biežis įnešė, S. Mockus parėmė išdininko raportą priimti. Įnešimas ir kartu išdininko raportas priimtas.

13. Tėvynės redaktorius Pr. Bajoras skaito savo raportą, kuris yra sekantis:

REDAKTORIAUS RAPORTAS

SLA Pildomosios Tarybos suvažiavimų, prasidėjusių spalio 2 d., SLA Centro raštinėje, New York, N. Y.

Gerbiamieji SLA Pildomosios Tarybos Nariai:

Kaip žinome, nuo praeito Pildomosios Tarybos suvažiavimo man tenka eiti Tėvynės redaktoriaus pareigas, ir šią savaitę jau baigiu suredaguoti 30-tą Tėvynės numerį. Tas reiška, kad šias garbingas ir atsakingas pareigas einu jau per ištisus 30 savaitių.

Kadangi į šias pareigas aš patekau, galima sakyti, netikėtai po susibėgimo nepaprastų aplinkybių praitame suvažiavime, tai išpradžių maniau turėsiąs nemaža vargo su bendradarbiais ir kad nariuose, o ypač veikėjuose, galės sukilti nepaprastas nusistatymas prieš padarytas permainas Tėvynės redakcijoje. Bet taip manant, teko labai nusivilti: išleidus pirmą Tėvynės numerį, gavau tiek daug ir tokių širdingų sveikinimų bei linkėjimų ir pasidžiaugimų padarytomis permainomis, kad reikėjo tiesiog stebėtis. O kiekviename tų sveikinimų ir linkėjimų taigai buvo reikiama mintis matyti Tėvynę kitokia, negu ji buvo pirmiau, tai yra, kad Tėvynėje nebūtų daugiau erzinaujančių narių prieš kitus, o ypač kuomet reikalai eina pačios mūsų organizacijos. Toks veikėjų ir narių pageldivimas kai tik pataikė į mano nusistatymą ir todėl, kiek šių dienų nepaprastos aplinkybės man leidžia — stengiuosi tų veikėjų, o ypač jų širdingų patenkinti. Ir šiandien jau reikia pasidžiaugti, kad Tėvynės redakcija negauna nė vieno rimto laiško, kuriuo būtų išmėtinėjama už Tėvynės turinį. Reikia tiesą pasakyti, kad taip vadinamoje pašalinėje spaudoje kai kas nepasigailėjo vieną kitą nepasitenkinimo žodelį numesti man ir Pildomajai Tarybai už padarytas permainas, bet, kiek dabar pastebiu, jau nemaža tų

žmonių bendradarbiauja Tėvynėje ir pasirodo širdingais draugais.

Miela paminėti dar ir tai, kad, kiek pastebiu iš susirašinėjimų su nariais-veikėjais, iš korespondencijų susiustų Tėvynėi ir iš korespondencijų svetimoje spaudoje — mūsų organizacijoje frernalizmo ir broliškumo dvasia pakilo gerokai nuosimniui. Nuo to laiko, kai aš pradėjau redaguoti Tėvynę, nesu gavęs nė vieno rašinėlio, kuriuo būtų bandyta vienas kitą užgauti ir niekinti. Tiesa, rodos dviejų veikėjų rašinėlius Tėvynėje turėjau patalpinti šiek-tiek piktesnio pobūdžio, bet tai buvo dar užsilikę sąskaitos iš senesnių laikų. Ar tokio broliškumo dvasia pradeda įsigyventi dėka Tėvynės krypčiai — sunku būtų pasakyti, bet vis tik tai yra labai geras ženklas; tas ženklas, kad mūsų nariai vis labiau ir labiau pradeda vieni kitus suprasti ir kad jau pradeda išnykti tas piktumas, kuris pirmiau jau gerokai buvo įsigyvenęs.

Didelė bėda tačiau ta, kad su maža Tėvynė negalima daugelio net gerų veikėjų patenkinti, nes ne visuomet galima patalpinti ištisus jų raštus, o kartais ir visai nebuna vietos. Del šio atsitikimo, tai yra del Tėvynės mažumo, nemažai nukencia ir pats mūsų Susivienijimas, ir nemažai nukencia bendras Amerikos lietuvių veikimas. Ypač del to nesmagu dabar, kuomet pasauly, o podraug ir lietuviškame gyvenime užia taip neapsakomai didelės audros, kuomet ant svastyklių padėta likimas viso demokratiško pasaulio, podraug ir mūsų senosios tėvynės Lietuvos. Tačiau aš pasitikiu, kad šis Pildomosios Tarybos suvažiavimas šį reikalą rimtai apsvarstys ir gal ras galimybes Tėvynę padidinti iki originalio didumo — iki 8 puslapių.

Be Tėvynės redagavimo, šį-tą pagelbsčiu ir prie SLA Trečiojo Vajaus. Kiek tenka pastebėti, tai šis vajus, nors pradėtas labai nepalankiose aplinkybėse, galės būti nemažiau pasekmingas už du pirmuosius vajus. O kadangi manoma šį vajų užbaigti su pirmą dieną lapkričio — aš patarčiau ju galutinai nebaigti, o dar per du mėnesius — lapkritį ir gruodį — turėti kaip tolesnį specialiam prirašinėjimui jaunuolių, kurių mūsų Susivienijimui taip labai reikia.

Linkiu šiam suvažiavimui padaryti daug ir naudingų nutarimų labai visos mūsų organizacijos, labai jos narių ir labai visos mūsų tautos.

P. BAJORAS,

Tėvynės redaktorius.

K. P. Gugis įnešė, E. Mikužūtė parėmė raportą priimti. Įnešimas ir kartu redaktoriaus raportas priimtas.

14. Apsvarščius, J. K. Mažukna įnešė, E. Mikužūtė parėmė ratifikuoti Morgičių Komisijos užgirtas pirmo morgičio paskolas, paremtas nejudomu turtu, kurias Pildomoji Taryba jau apsvarstė krivulių keliu. Įnešimas priimtas ir tuo pačiu ratifikuota sekančių pirmo morgičio paskolų išdavimas:

1) Krivulė No. 273, morgičiaus aplikacija No. 260. Veronika Vajdilas savininkė. Nuosavybė: vienos šeimos mūrinis namas adresu: 5516 So. Morgant St., Chicago, Ill. Paskola sumoje \$2,700 penkiems metams 6%, su priimtomis privilegijomis ir su numokėjimu sumos po \$50 kas šeši mėnesiai. Morgičiaus išdavimą ir popierių perleidimą prižiūrės adv. K. P. Gugis. Prašytoja atsisakė paskolą priimti — paskola neišduota.

2) Krivulė No. 274, morgičiaus aplikacija No. 261. Josephine Pechinski savininkė. Nuosavybė: septynių šeimynų mūrinis namas ir garadžius adresu: 55-57 So. Fifth Street, Brooklyn, N. Y. Paskola sumoje \$4,500 penkiems metams 6%, su priimtomis privilegijomis ir su numokėjimu po \$75 kas šeši mėnesiai. Morgičiaus išdavimą ir popierių perleidimą prižiūrės M. J. Vinikas. Del techniskų kliučių paskolos išdavimas nebaigtas.

SLA sekretoriaus raportas apie stovį jo žinioje esančių SLA nuosavybių

Visoms mano žinion pavestoms SLA nuosavybėms, Pildomosios Tarybos užgyrimu, yra paskirti agentai, prižiūrėtojai, todėl tų nuosavybių reikalais man prisieina rupintis tik tokiais atvejais, kuomet reikia didesnius pataisymus atlikti, arba kuomet iškyla tokie reikalai, kurių prižiūrėtojai vieni išspręsti neturi autoritetu.

Bet SLA Centro namas, 307 W. 30-th St., ir SLA namas, kertė 8-th Ave. ir 25-th St., New York, yra tiesioginėje mano priežiūroje.

Taigi mano žinioje ir tiesioginėje priežiūroje esančių SLA nuosavybių nepaprastus reikalus prisieina šiuo raportuoti SLA Pildomosios Tarybos suvažiavimui.

SLA Centro name, pagal praeito Pildomosios Tarybos suvažiavimo nutarimą, trečias aukštas, kuriame buvo Tėvynės redakcijos patalpos, atremontuotas ir gyvenamąją apartamentą ir įrengtas pusiau moderniško apartamentu pagrindu. Apartamentas jau išnuomotas už \$55.00 mėnesiui.

Kadangi pertaisymui redakcijos patalpoms naudoto aukšto į gyvenamąją apartamentą ir įtaisymui Tėvynės redakcijai patalpų pirmame aukšte Pildomoji Taryba paskyrė tik \$1,000, tai prisiėjo pusėtinai varžytis su išlaidomis apartamentu įrengimui. Vienok suvaidėta kietmedžio naujos grindys visame aukšte (penkiose kambariuose), o virtuvėje įdėtos cementinės grindys ir aptiestos linoleum; įdėtas naujas gaminis pečius, šaldytuvai ir combination sinkas. Bathroom'je įmūrinta maudynė ir įdėti kiti moderniški įtaisymai. Įdėtos keturios naujos durys ir septyni elektriniai fixtures, 14 elektrinių junginių (outlets), įtaisyta dvi šėpos drabužiams miegkambariuose ir tt. Visas apartamentas naujai išmaliavotas.

Redakcijai patalpos įrengta pirmame aukšte,

priešakinį kambarį persikrįtant pusiau raštinėms priimta pusiau stikline sienie, kaip jau Tamstos esate tai apžiūrėję. Spaustuvės kambarįje įdėta nauja permanentinė siena, kuri sulaukys spaustuvės bildesį nuo redakcijos ir raštinės ir tuo būdu sudarant pasidėjimui kambarėlį tarpe spaustuvės ir raštinės bei redakcijos. Taigi prisiėjo susiaurinti patalpas redakcijai ir žemutinei raštinei, bet kitos išeities nebuvo išpildant pereinoto Pildomosios Tarybos suvažiavimo nutarimą.

Už visus įtaisymus, kuriuos aukščiau suminėjau, prisiėjo išleisti \$998.00, taigi tiesioginiams apartamentu ir Tėvynės redakcijos įtaisymams išlaidos yra Pildomosios Tarybos nutartose ribose.

Padariau atitinkamą žygį, kad numazinti miestotaksus ant SLA Centro namo. Šis žygis pavyko ir taksai žymiai sumažinti. Kartu bandžiau miesto taksus Centro namui visiškai panaikinti. Įrodžiau taksų rinkimo departamentui, kad Susivienijimas yra frernalinė ir labdaringa organizacija, operuojanti ne pelno pagrindu, jau buvau gavęs užtikrinimą, kad Centro namą bus galima visiškai paliausuoti nuo taksų miestui. Bet paaiškėjus, kad Susivienijimas nėra New Yorko valstijos organizacija — inkorporuota Pennsylvanijos valstijoje, tokiu atveju svetimos valstijos organizacijos paliausuoti nuo taksų miestui nerasta galimų.

Centro namo vienu kampu buvo sudėtos elektrikinės vielos kaimyniniams namams. Šias vielas pavyko be ėjimo į teismą bendru susitarimu su elektros kompanija ir tokiu būdu pašalintas pavojus to namo kampo apgriovimui ir sudarymui nuostolių SLA.

Dar prisieis padaryti menkus pagerinimus name, kurių reikalauja miesto darbo departamento inspektoriai. Tai tiek apie SLA Centro namą.

Atlantic City, N. J., SLA name prisiėjo padaryti tulį pataisymai. Namą prižiūrėtoji pridavus kontraktorių apskaičiavimus tiems pataisymams, man išrodė perdaug brangūs tie apskaičiavimai. Tad nuvykęs į Atlantic City ir su vietiniais kontraktoriais išstudijavęs reikalingumą pataisymų ir galimybes juos atlikti pigesne kaina, tie visi pataisymai atlikti arti pusiau pigesne kaina, negu originaliuose apskaičiavimuose buvo paduota.

Bayonne, N. J., SLA namo vidų prisiėjo dekoruoti ir kai kuriuos mažus pataisymus atlikti. Šis darbas pavestas namo prižiūrėtoji broliui A. S. Trečio-kui atlikti už galimai pigiausią kainą, kuri sieks apie \$125.00.

Asmeniškai apžiūrėjau SLA namus Waterbury, Conn., ir Thompsonville, Conn. Waterburyje namas budriai ir tvarkingai prižiurimas brolio J. Žemantausko, dar visiškai gerai atrodo tiek iš lauko, tiek iš vidaus. Tik vienam numoninkui reikėjo naujai numaliuoti krautuvės vidaus sienas ir autorizavau broli Žemantauską tai atlikti.

Su Thompsonvillės namu yra kitokia padėtis. Šį namą taip pat budriai ir tvarkingai prižiuri brolis S. Grigaliunas, bet namas vis vien dar reikalingas taisyt. Mat paskiausias namo remontas buvo nepakankamas ir dabar prisieis vėl namą pataisyti pagal originalius planus. Del pasikeitusių aplinkybių susidėjo ir del nepakankamo namo aptaisymo, išsikraustė krautuvės numoninkas, ir vaistinė kuri išbuvo ilgu metus. Dabar viena krautuvė yra tuščia ir jos aptaisymą prisieis atlikti ateityje pagal reikalą kokiam bizniui ji bus išnuomota. Į Thompsonville SLA namo reikalais prisiėjo man vykti dviem atvejais.

SLA name Brooklyne, Vienybės patalpose, buvo kilęs nedidelis gaisras, sudaręs nuostolių \$25.00, kuriuos atlygino apdraudros kompanijos. Šį namą rupestingai prižiuri brolis B. J. Schegaus.

Tai tiek turiu raportuoti mano žinioje esančių S. L. A. nuosavybių nepaprastais reikalais.

SLA nuosavybių apdrauda

SLA prezidentui F. J. Bagočiui pareikalavus visų mano žinioje esančių nuosavybių smulkmeniško visų rūšių apdraudų raportą, pagaminau pilną apdraudos polisų surašą ir įteikiau prezidentui Bagočiui.

Kartu įteikiau prezidentui F. J. Bagočiui ir Pendleton & Pendleton, Inc., pranešimą apie galimybes nupigino SLA nuosavybių apdraudos. Iš to pranešimo paaiški, kad nelaimių ir langų stiklų apdraudos srityje būtų galima šio tokio nupigino pasiekti sukoncentruojant visų SLA nuosavybių apdraudą vienoje apdraudros kompanijoje, tačiau nuo ugnies apdraudos srityje, kuri yra svarbiausiu faktoriumi SLA nuosavybių apdraudoje, nupigino pasiekti neįmanoma, nes šią apdraudą kontroliuoja atskiri ir skirtingi valstijų įstatymai, kurių reikia griežtai prisilaikyti. Mano nuomone, būtų pavojainga vienoje apdraudros kompanijoje sukoncentruoti visų SLA nuosavybių ugnies apdraudą.

SLA nuosavybių pardavimas

Ekonominė padėčiai krašte pagėrėjus ir padidėjus judėjimui nuosavybių pardavimo rinkoje, prisiėjo ir mums rupintis atsiaktyti bent tokių nuosavybių, kurios nenėša ir vargiai kuomet nors neštų atitinkamą uždarbį SLA investmentams. Todel prezidentui F. J. Bagočiui ir man nuvykus į Chicago pereiną pavasarį SLA stovio revizijos raportu preliminaru apsvarstymo ir priėmimo reikalais, ta pačia proga SLA Nuosavybių Taisyimo ir Pardavimo Rytų ir Vakarų Komisijų bendrame posėdyje, įvykusiame balandžio 30 d., 1941 m., aptarėme ir išdirbome taisykles ir sąlygas SLA nuosavybių pardavimui.

Potė skelbiau Tėvynės numatytas parduoti SLA nuosavybes ne tik Chicagoje, bet ir kituose miestuose. Gauta visą eilę paklausimų ir pasiūlymų paskelbtas pardavimui nuosavybes pirkti. Tuos visus pasiūlymus

prisieis Pildomajai Tarybai apsvarstyti atskirai, siame suvažiavime.

Iki šiol parduota dvi nuosavybės Chicagoje, bu-tent: 1748 W. 86-th St. ir 3101 S. Morgan Ave.

SLA nuosavybių operavimo apyskaita

Šia proga patiekiu SLA nuosavybių operavimo apyskaitą, kuri telpa žemiau. Ši apyskaita jima pajamas ir išlaidas SLA nuosavybių operavimo nuo pradžios šių metų iki rugsėjo 27 d. Apyskaita aiškiai parodo, kad tulį nuosavybių operavimo išlaidose reikėtų dėti pastangų tų išlaidų sumažinimui. Aplamas uždėdarbis ant visos investentų sumos SLA turimose nuosavybėse yra toli gražu nepakankamas. Turime įieškoti galimybių, kaip būtų galima esamose aplinkybėse tą uždarbį padidinti.

Nuosavybių iplaukos ir išlaidos nuo sausio 1 d. iki rugsėjo 27 d., 1941 m.

	Agentas gavo	Agentas išleido	Centras gavo	Centras išleido
1. 307 W. 30-th Street, New York, N. Y.	\$883.00	—	\$883.00	\$2,547.19
2. 98 Pleasant St., Thompsonville, Conn.	1,316.00	296.55	1,019.45	618.90
3. 621-31 E. Main St., Waterbury, Conn.	2,097.00	424.10	1,672.90	753.15
4. 322 Holbrook Ave., Detroit, Mich.	Parduota			
5. 128 S. Maine Ave., Atlantic City, N. J.	965.22	469.67	495.55	402.79
6. 193-97 Grand St., Brooklyn, N. Y.	1,768.00	156.02	1,611.98	2,070.36
8. 10742 S. Michigan Ave., Chicago, Ill.	455.00	36.75	418.25	271.76
9. 3405-07 S. Lowe Ave., Chicago, Ill.	1,691.00	366.66	1,324.34	877.74
10. 1748 W. 86-th St., Chicago, Ill.	Parduota 98.00			
11. 6423 S. Washenaw Ave., Chicago, Ill.	1,223.00	292.53	930.47	749.51
12. 1035-37 W. 69-th St., Chicago, Ill.	1,036.00	189.52	846.48	826.21
13. 135 E. 110-th St., Chicago, Ill.	255.00	83.85	171.15	139.02
14. 7036 S. Yale Ave., Chicago, Ill.	1,539.94	539.23	1,000.71	1,030.36
15. 3247 S. Morgan St., Chicago, Ill.	320.00	32.04	287.96	116.21
16. 818 W. 18-th St., Chicago, Ill.	780.80	312.53	468.27	265.39
17. 6343 S. Mozdard St., Chicago, Ill.	330.00	82.12	247.88	361.37
18. 813-19 W. 35-th St., Chicago, Ill.	2,000.00	—	2,000.00	1,397.17
19. 3626 S. Halsted St., Chicago, Ill.	840.00	108.85	731.15	454.57
20. 1534 N. Oakley Blvd., Chicago, Ill.	1,147.00	353.88	793.12	430.66
21. 6739-41 Chappel Ave., Chicago, Ill.	2,457.00	680.50	1,709.51	2,499.24
22. 10819 So. Wentworth Ave., Chicago, Ill.	480.00	71.05	408.95	224.42
23. 3120 S. Emerald Ave., Chicago, Ill.	427.00	51.47	375.53	280.94
24. 294 8-th Ave., New York, N. Y.	3,675.00	—	3,675.00	—
25. 3101 S. Morgan Ave., Chicago, Ill.	Parduota 977.98			
26. 46 W. 30-th St., Bayonne, N. J.	195.00	9.75	185.25	313.86
27. 6549 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.	543.12	36.64	506.48	412.73
28. 3251 S. Halsted St., Chicago, Ill.	—	—	—	21.00
Viso				\$27,433.07 \$4,888.79 \$22,544.28 \$17,721.97

Tai tiek galėjau raportuoti SLA nuosavybių reikalais aplamai. Baigdamas galiu pridurti tik tiek, kad gėrėjant krašto ekonominei padėčiai yra vilties parduoti SLA nuosavybes, tulas su pakeliamais Susivienijimui nuostoliais, o kitas be nuostolių ir gal net su uždarbiu. Todel SLA nuosavybių pardavimo galimybes su galimai didžiausia nauda Susivienijimui pri-valome visu rupestingumu daboti ir išnaudoti.

M. J. VINIKAS,

SLA sekretorius.

3) Krivulė No. 277, morgičiaus aplikacija No. 263. Frank Kolicus savininkas. Nuosavybė: dviejų šeimynų mūrinis namas ir garadžius adresu: 3017-19 Glendale Ave., Pittsburgh, Pa. Paskola sumoje \$3,500 penkiems metams 6%, su priimtomis privilegijomis ir su numokėjimu sumos po \$75 kas šeši mėnesiai. Morgičiaus išdavimą ir popierių perleidimą prižiūrės J. K. Mažukna.

4) Krivulė No. 280, morgičiaus aplikacija No. 265. Vincent Gegužis savininkas. Nuosavybė: trijų šeimynų medinis namas adresu 49 Buttonwood St., Dorchester, Mass. Paskola sumoje \$3,000 penkiems metams 6%, su priimtomis privilegijomis ir su numokėjimu sumos po \$75 kas šeši mėnesiai. Morgičiaus išdavimą ir popierių perleidimą prižiūrės adv. F. J. Bagočiūs.

5) Krivulė No. 282, morgičiaus aplikacija No. 264. Veronica Budreckienė savininkė. Nuosavybė: vienos šeimos medinis namas adresu: 939 Harding Road, Elizabeth, N. J. Paskola sumoje \$5,000 penkiems metams 6%, su priimtomis privilegijomis ir su numokėjimu sumos po \$100 kas šeši mėnesiai. Morgičiaus išdavimą ir popierių perleidimą prižiūrėjo M. J. Vinikas.

6) Krivulė No. 284, morgičiaus aplikacija No. 266. Elizabeth Simikitis savininkė. Nuosavybė: vienos šeimos medinis namas adresu: 140 North S., Minersville, Pa. Paskola sumoje \$1,400 penkiems metams 6%, su priimtomis privilegijomis ir su numokėjimu sumos po \$50 kas šeši mėnesiai. Morgičiaus išdavimą ir popierių perleidimą prižiūrėjo M. J. Vinikas.

(Daugiau bus)

Amerikos Lietuvių Veikla

Brooklyn, N. Y.

Kaip suprast poeziją

Kaip skaityti Poeziją ir ją suprasti, teiks paskaitą adv. Kl. Jurgelelis, tos mokslo šakos žinovas. Prašome, kas tuomi interesuojasi, ateiti ir pamokos pasiklausyti, kuri įvyks šių metų sausio 18 d., 3 val. popiet, Tautininkų Klubu kambariuose, 35 Stagg Street, Brooklyn, N. Y.

Paskaitą ruošia Amerikos Lietuvių Tautininkų Klubas, ir visus kviečia dalyvauti.

Komitetas.

Iškilmingos vestuvės

Sausio 4 d. įvyko vestuvės Aldonos Paulauskaitės su Edvardu Petrūnu. Šliubą ėmė Apreiškimo bažnyčioje, kurį davė pats klebonas Norbertas Pakalnis. Vidujinis bažnyčios takas buvo išklotas žaliu di-
vonu ir šonais nustatytas palmomis. Pabroliai ir pamergės buvo sekanti: Alfonsas Grunskis su Birute Paulauskaite, Juozas Dranginis su Ona Vasikauskaite, Stasys Andriulevičius su Irena Jonaitė, Edvardas Raižys su Genevieve Vitaitė ir Jonas Beleckas su Viktorija Ribokaitė. Gėlių mergaitė, arba Flower Girl, buvo Geraldinė Klasčiūtė, bal-
taplaukė mergaitė, dar neturinti pilnai penkis metus amžiaus, kuri vestuvių apeigas labai gerai puošė ir darė gražų įspūdį. Šliubo metu ponias Z. Vitaitienė gražiai sugiedojo Avia Mariją.

Vestuvių puota įvyko Brooklyn Central Palace, kurioje dalyvavo virš du šimtai viešnių ir svečių, kurie buvo tinkamai priimti ir pavaišinti gėrimais ir skaniais valgiais pagamintais garsiuoju spadininku Mrs. Garbauskienės, Mrs. Marmienės ir Mrs. Mačienės.

Reikia pastebėti tas, kad kas tik buvo reikalinga vestuvėms, viskas pirktas pas lietuvių. Gėlimas aprūpinę gėlininkas Kreivėnas, pyragu ir duona aprūpinę Balčiūnų Varp-
keptuvė, degtinę pristatė Strumskio monopolis ir valgius K. Šimanas krautuvė. Paveikslus traukė Kručas.

Vestuvių metu pasveikini-
mo telegramus prisiuntė Mr. ir Mrs. P. Bajoras, dr. Misi-
čius ir keli svečiai.

Po vestuvių jaunavedžiai išvažiavo dvieji savaitėms "saldų mėnulį" praleisti. Lin-
ketina jaunai ir lietuviškai po-
reiki smagaus ir laimingo ve-
dybinio gyvenimo.

Reporteris.

A. a. Pranas Vokietitis

Sausio 10 d., apie 2 val. po-
piet, širdies liga numirė pla-
čiai žinomas brooklynietis
laikrodininkas Pranas Vokie-
taitis. Velionis buvo sulaukęs
apie 66 metų amžiaus ir veik-
per visą gyvenimą Ameriko-
je priklausė prie mūsų Susi-
vienijimo. Pastaruoju metu
velionis buvo SLA 242 kuopos
nariu. Savu laiku plačiai vei-
kė mūsų Susivienijime ir ben-
drame Amerikos lietuvių gy-
venime.

Velionio kunas nuvežtas į
Waterbury, Conn., kur pala-
dotas brolio Juozo priežiūroje.
Dideliam nuliudime a. a. P.
Vokietaitis paliko tris brolius
Amerikoje: Juozą, Motiejų ir
Antaną, vieną brolių Juozą ir
seserį Katrę Lietuvoje. Taipgi
paliko daug giminių, draugų
ir pažįstamų.

Lai jam buna lengva šios
šalies šaltoji žemėlė.

Draugas.

Minėsime Vasario Šešioliktą

Sausio 8 dieną Apreiškimo
Pan. Sv. salėje įvyko Brook-
lyno visų sričių ir keturių
laikraščių: Amerikos, Naujo-
sios Gdynės, Tėvynės ir Vie-
nybės (išskyrus komunistus)
atstovų konferencija pasitari-
mui apie minėjimą Lietuvos
nepriklausomybės. Konferen-
cija vienbalsiai nutarė suka-
tinti vasario 15 dieną, La-
bor-Lyceum svetainėje.

Surengimui išrinkta komi-
tetas: kun. N. Pakalnis, J.

Tysliava, J. Stilsonas, P. Ba-
joras, E. Bartkevičiūtė, U.
Bacevičienė ir J. Sagys. Taip-
gi sudaryta istisa eilė komi-
sijų, jų tarpe ir jaunuolių ko-
misija, kurios pareiga bus
suorganizuoti jaunimą daly-
vauti šiame minėjime.

Nutarta programą sudaryti
iš trijų dalių: koncerto, pra-
k. l. b. ir šokių. Kalbos pa-
sakyti bus pakviesta žymesni
šios apeliokės kalbėtojai, jų
tarpe ir miesto atstovas. Kon-
certo pildymui bus pakviesta
geriausi šios apeliokės daini-
ninkai ir chorai. Plačiau apie
ši svarbų įvykį pranešime vė-
liau.

Koresp.

Hartford, Conn.

Jaunų Lietuvių Choras rengia koncertą, teatrą ir juokus

Jaunlietuvių vaikinių ir
merginių choras rengia kon-
certą minėjimui vienų metų
sukaktuvių nuo šio choro įsi-
teigimo. Įvyks sausio 25 d.,
Lietuvių Amerikos Piliiečių
Klubu svetainėje, 227 Law-
rence St., Hartford, Conn.,
2:30 val. popiet. Programas
bus įvairus ir gražus, nes M.
Ceponytės vedamas choras
paduosis daug gražių dainė-
lių. Grupė artistų atvažiuos iš
New Britain, Conn., ir persta-
tys teatrą (komedią), vardu
"Nesipriešink". Broliai Gau-
bai Juozas ir Kazimieras, geri
muzikantai, pagiesės Hawaiian
gitaromis džiunglių šokių ir ki-
tas lietuviams gerai žinomas
daineles. Duetu dainuos pane-
lės Airin ir Jenie Saliokaitės,
kurios jau porą kartų gražiai
pasirodė A. Rekaus radio pro-
gramoje. Be to, dar bus pada-
rytas šiuipynys iš visokių juo-
kų. Visi galėsime pamatyti
Hartfordo jaunuolių gabumus.
Po programos, Prano Pakeno
orkestras linksmins visus, o
kurie jausitės gerai — galė-
site pasiūkti kiek tik norėsi-
te.

Gerbiami Hartfordo ir apie-
linkės miestelių lietuviai: jūs
žinote, kad jaunuolių draugi-
jos ar chorai niekuomet negali
išsilaikyti vieni be senesnių
pagalbos, tai ištieskite pagal-
bos ranką ir atsilankykite į ši
mūsų rengiamą koncertą ir te-
atrą. Visi praleisite linksmai
laiką ir paremsite jaunuolių
veikimą, o jaunuoliai stengsis
atsilyginti kaip tik galės. To-
del kviečiu ne vien čia gyve-
nancius lietuvius, bet ir iš to-
limesnių miestelių atvykti pas
mus į svečius sausio 25 d.
Mes lauksime jus visų.

A. Sabeika.

Washington, D. C.

Lietuviai Amerikos sostinėje

Septyneta metų kaip Wa-
shingtono veikla vienintėlė
Amerikos Lietuvių Draugija.
Iki 1941 metų rudens ji turė-
jo arti 100 narių. Dabar tas
skaičius žymiai pošokęs.
Minima draugija yra socia-
linė, kultūrinė, bet nepolitinė.
Joje sutelpta visi geros valios
lietuvių kilmės asmenys. Drau-
gijos nariai kilę ir suvažiavę
iš įvairiausių Amerikos vietų.
Jie daugumoj yra valdiškos
tarnybos. Del tos priežasties
draugijoje dominuoja Ameri-
kos lietuviškasis jaunimas,
nors esama ir pagyvenusių
amžiaus ir Lietuvoje buvusių
bei ten gimusių žmonių.

Washingtono Amerikos Lie-
tuvių Draugija ruošia paskai-
tas, minėjimus, pasilinkimini-
mus, šokius, iškilmes, koncer-
tus. Draugijos nariai lavinasi
lietuvių kalboje ir domisi Lie-
tuva. Draugijoje veikia spe-
ciali lavinimosi sekcija (Study
Group), kurioje nagrinėjama
aktualės tėmos iš įvairių sri-
čių. Tai yra savo rūšies forumas.
Dar veikia lietuviškų dainų,
bowling ir kitos sekci-
jos.

Draugija deda pastangų
išsiuonuoti nuolatinę buvei-
nės su skaitykla, kur nariai
galėtų visada susitikti, užėti
ir rasti lietuviškos spaudos
bei lietuvišką knygą.

Ne kiekvienas naujai at-

vyksta į Washingtoną lietu-
vis žino apie tokios draugijos
buvimą arba patiria apie ją
tik ilgiau pagyvenęs. Dar kiti
nors žino apie draugijos gy-
vavimą, bet nežino kaip ją su-
rasti.

Visų naujai atvykusių ar
atvyksiančių į Washingtoną
lietuvių žiniai šiuo pranešama
ir patariama informacijos ir
prie draugijos prisirašymo
tikslais kreiptis į draugijos
sekretorę, p-lę N. Kizevičiūtę.
Jos antrašas po darbo valan-
dų sekantis: 1620 Puller St.
N. W. Apt. 201. Telefonas:
Adams 1907. Galima taip pat
kreiptis į draugijos pirminin-
ką p. A. W. Šupienį. Dienos
metu jis pasiekiamas Vyriausio
Amerikos Teismo (Su-
preme Court) rumuose arba
po darbo būte, kurio antrašas
sekantis: 1733 — 20th St. N. W.
W. Telefonas: Michigan 3172.
Pagaliaus, galima draugijos
reikalais kreiptis į Immaculate
Conception parapijos vikarą
kunigą Gedrą.

Koresp.

Trenton, N. J.

Trentono lietuviai!

Su šiuo nauju metu mes
įžengiam į naują gyvenimą.
Senas metas, kad ir buvo ga-
na žiaurus mūsų tėvynei Lie-
tuvai ir visai Europai, bet
čia, Amerikoje, jis palygina-
mai, buvo gerbuvo metas.
Bet japonų ataka ant Pearl
Harbor visa tai pakeitė. Su
šiuo nauju metu mes plaukia-
me kančių, asarų ir prakaito
jūra. Amerikos lietuviai jau-
nuoliai, tarnaudami Suv. Val-
stijų armijoje, laivyne ir orlai-
vyne, guldys savo galvas už
Amerikos laisvę ir demokrati-
ją. Pasilikę jų tėvai namie-
sesutės, žmonos ir sužiedotinės
lies prakaitą ginklų dirb-
tuvėse ir alps nuo širdgėlos,
kuomet nekuriu jų sulauks iš
Washingtono telegramą, pra-
nešant, kad jų duonpelnis ar
mylimasis jau paguldė galvą
už šią šalį ir už viso pasaulio
demokratiją. Jūs, Amerikos
lietuvių moterys, didžiųjų
privilegija, kuri jums leidžia
aukoti savo duonpelnis ar
mylimuosius ant šios šalies
laisvės aukuro. Bet savo šird-
gėlą tik jūs pačios tegalėsite
išmatuoti.

Taigi, Trentono Lietuvių
Klubu nariai ir visi kiti Tren-
tono lietuviai, aš tik trumpai
suminėju, koks yra svarbus
momentas šiandien. Jūs ma-
ne išrinkote šio klubo prezi-
dentu. Aš tai laikau garbe ir
ačiuoju jums už jusų pasitikė-
jimą manimi. Bet prie progos
aš noriu jums priminti, kad
mes šiomet turime prieš save
daug rimto darbo. Nei prieš
rinkimus, nei dabar aš jums
jokių prižadų neduoju, kad aš
tą arba tą padarysiu, nes pa-
gal lietuviško priežodžio "per
grabę dar neperšokęs nesakyk
op". Jums bus daugiau do-
muo mano darbų valsiu. Šių
metų gale, negu dabartiniai
mano pasigyrimai apie ateit-
ties dar nenuveiktus darbus.
Palauksime ir pamatysime.
Bet viena aš jums galu už-
tikrinti tai, kad be jusų visų
paramos aš vienas nedaug ką
galėsiu tenviekti. O su jusų
vieningu veikimu ir kooperaci-
ja, mes galėsime daug ką
padaryti.

Galutiniai aš norėčiau trumpai
apibūdinti šių metų klubo
veiklos programą. Per šiuos
1942 metus netik klubo na-
riai, bet ir SLA 302 kuopa
ir visi kiti Trentono lietu-
viai turėtų vieningai veikti
šios šalies apgyvimo darbe.
Aš jums raginu įsteigti Raudono
jojo Kryžiaus ir Civilės Klau-
bės skyrius šiame klube.
Toliau, aš jums raginu organi-
zuoti jaunuolių, sutverti De-
fense bonų pardavinėjimo komi-
tetą ir įsteigti First Aid
kursus. Dirbdami šioje srity,
mes daug nuveiksime netik
del Amerikos, bet ir del Lie-
tuvos, kuomet taikos saulutei
prašvitus, mes galėsime ją pa-
siekti.

Inž. A. Gabrėnas,
Trentono Liet. Klubu prez.

Chicago, Ill.

Rengiasi milžiniškai vasario 16 demonstracijai

Gyvenimas, bėgdamas grei-
tu tempu, kartu nusinešė ir
mūsų brangios tėvynės laisvę,
palikdamas mūsų širdyse
skaudžiausią žaizdą ir didžiausią
troškimą ją vėl kogniečiau-
siai išlaisvinti. Tie troškimai
ne tik gludi mūsų širdyse, bet
prie kiekvienos progos rei-
kiasi ir viešai. Labiausiai gal
pasireikš mums brangiausioje
dienoje — vasario 16-tą mi-
nint Lietuvos nepriklausomy-
bės šventę. Tą dieną kiekvie-
nas sąmoningas lietuvis, lyg
dvasiniai atgimsta, užsidega
karšta tėvynės meile ir rįžtasi
naujiems darbams jos labui.

Per 22 metus mes tą šven-
tę minėjome didžiausiu džiaug-
smu. Bet jau antri metai, ja
minėsime didžiausiu skausmu.
Taip, skausmu, bet ne su nu-
siminimu. Šiomet jau daugiau
yra vilčių, kad didžiausieji
j žmonijos ir laisvės priešai
diktatoriai nusisuks sau
sprandus ir jų paverptos vals-
tybės vėl išsilaivins iš kru-
vinų rankų.

Nors mūsų broliams ir se-
sutėms tėvynėje bus atimta
teisė minėti tą dieną džiaug-
mingai, bet jie savo širdyse
minės. Lietuvių kantriai ken-
čia, bet ir kumštį sugniaužęs
laiko, laukdamas tinkamos
progos į panaudoti savo ša-
lies gynimui.

Mes, amerikiečiai, džiaug-
damiesi šios šalies laisve, iš-
kilmingai švenkime tą brangią
šventę. Chicagoje visos pat-
riotinės srovės bendrai ren-
giasi prie milžiniškos demon-
stracijos vasario 15 d. Demon-
stracija įvyks lietuviams jau
žinomą Ashland Blvd. Audi-
torium. Visos tos demonstra-
cijos aukos ir pelnas eis pa-
gelbėti mūsų brangiam kraš-
tui — Amerikai nugalėti azi-
jatus, kurie pasikėsino ant
laisvės ir demokratijos.

Laisvutė.

Kenosha, Wis.

Lietuvius buvo pakliuvęs į japonų ugnį Honolulu uoste

Į japonų "žaibinį" Honolu-
lu uosto užpuolimą gruodžio
7 dieną buvo pakliuvęs keno-
shietis lietuvis su savo šeima.
Jie matė, kaip netikėtai japo-
nai užpuolė ir pradėjo plėš-
kinti iš padangių į Amerikos
uostą.

Tais tēmytojais buvo Fred
E. Truman, sunus SLA narių
pp. Braze, gyvenančių Keno-
shoje, jo jaunesnis sunus Tary
ir jo žmona, kurie jau keli
metai gyvena Honolulu, nes
p. Truman mokytojausia vie-
name Honolulu universitete.
Truman visa šeima du metai
atgal atkankė savo tėvus ir
gimines Kenoshoje ir į Ame-
riką iš Honolulu buvo atplau-
kę nuosavame laively, kurį pa-
sibudavojo pats Truman.
Gruodžio 7 dienos rytu juos
prikėlė kanuolių griaustinis,
kuomet jie miegojo tame lai-
vely. Fred Truman savo tė-
vams apie tą įvykį rašo:

"Išsyk mes manėme, kad
tai tik bandomasis karas. Bet
kuomet išgirdome prišlektus
kanuoles šaudant ir kai
bombos pradėjo kristi netoli
uolos, mes išsklėme mūsų vė-
liavą ir užlipome koaukščiau,
kad geriau patėmijus, kur
bombos krinta.

"Ištiesy, japonai mūsų už-
klupo miegančius sekmdie-
nio rytu. Bet panašiai daugiau
neatsitiks. Neabejoju, kad jūs
apie visa tai skaitėte laikraš-
čiuose. Vyriausiai, ką japonai
atsiekė, tai įpykdė mūsų visus
kaip širšes. Bet nuo dabar
prasidės kita pasaka. Jie gaus
tų pačių vaistų paragaui ir dar
žymiai padidintoje kieky-
bėje. Nuo dabar nebus per-
traukos, kol mes nesutruškin-
sim japonų, tu mažųjų Hit-
lerio pastumdėlių, ir po to vy-
riausio dyfo žiurkiaus (Rat-
zi).

"Aš galiu jus užtikrinti,
kad mes čia esame taip sau-
gūs, kaip ir jūs namie. Paga-
liau, čia yra mūsų namai ir
jei aršesnis paseks dar ar-
šesni, mes apginsime savo na-
mus iki pat galo. Mano ypa-

tiška nuomonė yra ta, kad ja-
ponai yra pakvaišėliai, eikvo-
dami savo pastangas prieš
mus ir neims ilgai, kai jie pa-
tys tai sužinos".

Koresp.

Užsimokėkit į TMD

Tėvynės Mylėtojų Draugi-
jos nariai, tęskime skaitę ge-
ras knygas, užsimokėdami sa-
vo mokesčius į TMD ir gauda-
mi gerų, naudingų knygų.

Per virš 40 metų TMD tar-
nauja savo nariams, už mažą
metinę duoklę teikdama pui-
kių raštų.

Pastaraisiais metais at-
gaivinus organizaciją, na-
riams pradėta duoti gerų kny-
gų išleistų Lietuvoje. Tuo pa-
laikyta mūsų draugijos tradi-
cija į šviesti ir mokinti lietu-
vius.

Nekurius kuopos ar jų na-
riai nėra dar užsimokę už
1940 metus. Kurios užsimokė-
jo, gavo po knygą ar porą,
kaip tai "Išniekintos Vėlia-
vos", "Nuo Perkuno iki Bazi-
likos", "Gyvenimo Dumble".

Dar ir dabar norintieji na-
riai, užsimokanti už 1940 me-
tus, gali iš centro tų knygų
gauti.

Tiems kurie jau užsimokėjo
už šiuos 1941 metus, TMD
turi labai svarbią, įdomią is-
torinę apysaką, 288 puslapių
paveiksluotą knygą "ALPIS,
Kęstučio Išlaisvintojas".

Pasiskubinkite užsimokėti ir
tie nariai, kurie nemokėjo
dar, nes jums šios apysakos
gali nelikti, kadangi TMD
centro valdyba nupirko tos
apysakos tik numatytą reika-
lingą skaičių tiems, kurie yra
užsimokėję duokles už 1941
metus.

Skubėkite susirašyti su cen-
tru pranešant kiek narių už-
simokėjo, ir siųskit jų duok-
les šiuo adresu:

M. Kasparaitis, TMD sekr.,
1827 Linden Ave., Racine, Wis.

Brooklyn, N. Y.

Dariaus-Girėno paminklai aukos ir komiteto veikla

Pateikiame gautų aukų
dividėsimą peskelbimą sulig
gruodžio 1 d., 1941 m., pini-
gai prisiųsti Fondo Komiteto
įžidininkui p. J. Spurgai.

Lietuvių Nepriugulmingas
Klubas, Central Brooklyn, N.
Y., surinko ir prisiuntė \$5.00.
Motery Klubas, Brooklyn, N.
Y., dar už pikniko tikietus
sumokėjo \$2.45. Bronius Men-
deris, per S. Musilį, brookly-
nietį aukėjo \$1.00. Baltramie-
jus Sitko, iš Seattle, Washing-
ton, prisiuntė aukų \$1.00. Vi-
šo bendrai gauta \$9.45. B.
Sitko rašo: "Patėmijau laik-
raščiuose jusų brangų ir gar-
bingą darbą, statyti pamink-
lą mūsų didvyrių atminčiai
Dariusi ir Girėnui. Prisidėda-
mas su maža auka linkiu jums
geriausios pasekmės užbrėž-
tam darbe. Malonu yra skai-
tyti laikraščiuose kaip rytinė-
se valstijose mūsų broliai ir
sesės darbuojasi tautos labui.
Pas mus tolimuose vakaruose
nieko panašaus nesimato. Jau-
čiamės lyg mūsų gyvenimo
dienos baigiasi. O mūsų iš-
auklėti vaikai su tėvais ne-
draugauja. Priežastis bus ta-
me, kad neturėjome intelligen-
tų, kas patrauktų juos prie
savųjų. Seattle, Wash., yra D.
L. K. Gedimino pašalpinė
draugija neblogoi stovinti pi-
nigiškai, bet narių nedaug.
Mūsų jaunimas nesiraso prie
šios draugijos ir tuo motosi
neilgas jos gyvavimas. Taigi,
rytinių valstijų lietuviai veiki-
te ir kelkite upą mūsų tautos
labui kuo tik galima".

Už aukščiausių pažymėtus au-
kas ir linkėjimus visiems nuo-
širdžiai dėkojame.

Aukų duosnumas šiuo lai-
kotarpiu kiek sumažėjo. Kame
priežastis — nežinoma. Gal del
tam tikrų staigmenų, ar sto-
kos agitacijos. Mat, dabar yra
įsisteigę ir daugiau fondų,
kurios visuomenė jaučia reika-
lą paremti. Tai labai kilnu.
Bet nepamirškime ir pirmes-
nio pradėto svarbaus darbo
auklėti. Su šia suma, \$1,722.83,
kuri yra surinkta paminklo
Fondė neįmanoma atsiekti ga-
lutino tikslo. Reikia daugiau
kapitalo. Nusverti paminklo
kainą bus galima tikriausiai

sužinoti pagaminus jo projek-
tą, nuskyrus medžiagą ir pas-
tatymo išlaidas. Iki šiol duoti
sumanymai ar patarimai neiš-
riš galutino klausimo.

Taigi, atsišaukiame į visus
šio kilnaus reikalo pritarėjus,
draugijas, kuopas ir pavienius
asmenis paremti pinigiskai
sulig ištekliaus. Aukos pra-
šome teikti čekiais ar Mo-
ney Orderiais, išrašant se-
kamai: Darius-Girenas Monu-
ment Fund ir siųskite komi-
teto įžidininkui, Mr. John
Spurga, Port Jefferson Sta-
tion, Long Island, N. Y. Į-
židininkas prisiųs kvitą aukų
siuntėjui, o jei kuris asmuo
aukos stambesnę sumą ir pa-
žymės savo adresą, tai irgi
gaus tokią kvitą.

Nemalonu yra pranešti liud-
nų įvykį: vienas iš mūsų ko-
miteto veikėjų ir išdo globė-
jas Jurgis Karpus numirė
gruodžio 20 d., š. m., savo na-
muose, 513 Cleveland Street,
Brooklyn, N. Y. Palaidotas
šv. Jono kapinėse. Lai mūsų
darbuotojas amžinai išsili šios
šalies žemelėje.

Paminklo Fondo Komitetas:
Adv. Steponas Briedis,
J. Spurga, W. Shabunas,
J. Šaltis, A. Gudonis,
J. Kairys.

Korespondentas J. S.

San Francisco, Cal.

Apie "vargšą" Hitlerį

Kalifornijos dienraštis Chro-
nicle, San Francisco mieste,
gruodžio 16 dienos laidoje, iš-
spausdino šį SLA nario lai-
šką:

Poor Adolf's Boasts

Editor The Chronicle—Sis:
Hitler boasted that he comes
from a poor family and our
President comes from a rich

family. In Adolf's mind, it's
very bad because our "rich"
President was elected by the
people, and "poor" Adolf came
to power by force. (Of course,
Hitler forgot to mention that,
because our democratic elec-
tions simply can't find a place
in Nazi's mind.) That fellow
also forgot to mention what
kind of hard labors Madame
Goering and others ladies of
the court perform there, if
our President's wife is so
idle, as he says. Poor Adolf!

Arėjus Vitkauskas.

Chicago, Ill.

Padėka iš White House Lietuvių Prekybos Butui

Neseniai Ill. Valstijos Lie-
tuvių Prekybos Butas pasiun-
tė prez. Rooseveltui užuojau-
tos rezoliuciją, už ką, per sek-
retorių J. P. Varkalą, gavo
sekamą atsakymą:

The White House
Washington

December 23, 1941

My dear Mr. Varkala:

The President has received
your letter and he wishes me
to convey his deep apprecia-
tion of the patriotic spirit
which you, and the members
of the Lithuanian Chamber
of Commerce so generously
pledge. It is extremely
heartening to the President,
in carrying out the will of the
American people, to receive
the voluntary assurances that
the country stands as one
man in its determination to
spare no effort and to assume
every sacrifice necessary to a
successful outcome.

Very sincerely yours,

M. H. McIntyre,
Secretary of the President.

PRIVATE JOE PALOOKA SAYS—

Šis užgrudintas Amerikos kareivis sako: "Jei jūs
negalite būti kareiviu — sekantis geriausias dalykas,
ką jūs galite padaryti nugalėjimui tu pasitusių šunų,
tai išpirkti visus Suv. Valstijų Defense Bonds ir
Stams. Jų tai galite padaryti".

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

Mūsų Advokatai

Adv. C. Voketaitis
66 Court Street
Brooklyn, N. Y.
Tel.: TRIangle 5-3622
Tel.: EVergreen 8-7179

Adv. K. P. Gugis